Tweede Kamer der Staten-Generaal

2

Vergaderjaar 2026–2027

37 060 XII

Wijziging van de begrotingsstaten van het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat (XII) voor het jaar 2026 (wijziging samenhangende met de Najaarsnota)

Nr. 2 **MEMORIE VAN TOELICHTING**

INHOUDSOPGAVE

A. ARTIKELSGEWIJZE TOELICHTING BIJ HET WETSVOORSTEL 3

B. BEGROTINGSTOELICHTING 4

1 Leeswijzer 4

2 Overzicht belangrijke uitgaven- en ontvangstenmutaties 5

3 Beleidsartikelen 7
3.1 Artikel 11 Integraal Waterbeleid 7
3.2 Artikel 13 Bodem en Ondergrond 9
3.3 Artikel 14 Wegen en Verkeersveiligheid 11
3.4 Artikel 15 Vrachtwagenheffing 14
3.5 Artikel 16 Openbaar Vervoer en Spoor 16
3.6 Artikel 17 Luchtvaart 18
3.7 Artikel 18 Scheepvaart en Havens 21
3.8 Artikel 19 Internationaal Beleid 23
3.9 Artikel 20 Lucht en Geluid 24
3.10 Artikel 21 Circulaire economie 25
3.11 Artikel 22 Omgevingsveiligheid en Milieurisico's 27
3.12 Artikel 23 Meteorologie, Seismologie en Aardobservatie 29
3.13 Artikel 24 Inspectie Leefomgeving en Transport 30
3.14 Artikel 25 Brede Doeluitkering 32

4 Niet-beleidsartikelen 33
4.1 Artikel 97 Algemeen Kerndepartement 33
4.2 Artikel 98 Apparaat Kerndepartement 34
4.3 Artikel 99 Nog onverdeeld 36

5 Agentschappen 37
5.1 Agentschap Rijkswaterstaat 37
5.2 Agentschap Koninklijk Nederlands Metereologisch Instituut 42

A. ARTIKELSGEWIJZE TOELICHTING BIJ HET WETSVOORSTEL

Wetsartikelen 1 en 2

De begrotingsstaten die onderdeel zijn van de Rijksbegroting, worden op grond van artikel 2.3, eerste lid, van de Comptabiliteitswet 2016 elk afzonderlijk bij wet vastgesteld en derhalve ook gewijzigd. Het onderhavige wetsvoorstel strekt ertoe om voor het jaar 2026 wijzigingen aan te brengen in:

1. de departementale begrotingsstaat van het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat (XII);
2. de begrotingsstaat inzake de agentschappen van dit ministerie;

De in de begrotingsstaten opgenomen begrotingsartikelen worden in onderdeel B van deze memorie van toelichting toegelicht (de zgn. begrotingstoelichting).

De Minister van Infrastructuur en Waterstaat,

V.P.G. Karremans

B. BEGROTINGSTOELICHTING

1 Leeswijzer

De opzet en structuur van de onderliggende begroting voor Hoofdstuk XII is gebaseerd op de rijksbegrotingsvoorschriften van het Ministerie van Financiën. In de Rijksbegrotingsvoorschriften 2026 zijn onderstaande uniforme ondergrenzen opgenomen, welke worden gehanteerd bij het toelichten van begrotingsmutaties op het niveau van financieel instrument.

Tabel 1 Norm bij toe te lichten verschillen

Omvang begrotingsartikel (stand ontwerpbegroting) in € miljoen	Beleidsmatige mutaties (ondergrens in € miljoen)	Technische mutaties (ondergrens in € miljoen)
< 50	1	2
=> 50 en < 200	2	4
=> 200 en < 1000	5	10
=> 1000	10	20

Opbouw
Dit wetsvoorstel kent een opbouw waarbij afhankelijk van de informatie vraag- en behoefte verder kan worden ingezoomd. Deze verdiepingsslag is als volgt opgebouwd:

1. In de begrotings(wet)staat zijn de wijzigingen op de begrotingsstaat van het jaar 2026 voor de begroting van Infrastructuur en Waterstaat (XII) opgenomen. Deze dient ter autorisatie van de mutaties die op artikelniveau in de verplichtingen-, uitgaven- en ontvangstenramingen worden voorgesteld bij deze Tweede suppletoire begroting.
2. In het overzicht in paragraaf 2 Overzicht belangrijk uitgaven- en ontvangstenmutaties zijn de belangrijkste mutaties opgenomen, die op hoofdlijnen inzicht verstrekt in de belangrijkste budgettaire voorstellen die leiden tot wijziging van de begroting 2027 (Kamerstukken II 2026-2027, 37 020-XII, nr 2). Hiermee kan snel een indruk worden verkregen van de inhoud van dit wetsvoorstel.
3. In de artikelgewijze toelichting in paragraaf 3 Beleidsartikelen en paragraaf 4 Niet-beleidsartikelen zijn in de tabellen de budgettaire gevolgen van beleid de mutaties in de Tweede suppletoire begroting 2026 opgenomen ten opzichte van de reeds in de aan uw Kamer voorgelegde Suppletoire Begroting September 2026 (Kamerstukken II 2026-2027, 37 035-XII, nr 2). De begrotingsmutaties van de najaarsnota worden toegelicht op basis van bovengenoemde staffel.
4. In paragraaf5 Agentschappen staan de aanpassingen in de exploitatie- en kasstroomoverzichten van de agentschappen waarbij sprake is van cumulatieve mutaties (in totaal) groter dan 5% van de oorspronkelijk vastgestelde begroting of cumulatieve mutaties (in totaal) groter dan € 20 miljoen ten opzichte van de oorspronkelijk vastgestelde begroting.

2 Overzicht belangrijke uitgaven- en ontvangstenmutaties

De onderstaande tabellen geven de belangrijkste uitgaven- en ontvangstenmutaties van de tweede suppletoire begroting 2026 weer. In paragraaf 3 Beleidsartikelen en paragraaf 4 Niet-beleidsartikelen is een meer gedetailleerd overzicht van de mutaties per artikel te vinden.

Tabel 2 Belangrijkste suppletoire uitgavenmutaties 2026 (Tweede suppletoire begroting) (Bedragen x € 1.000)

		Artikelnummer	Uitgaven 2026
	Vastgestelde begroting (incl. suppletoire begrotingen, NvW's en amendementen) 2026		**4.100.475**
	Belangrijkste suppletoire mutaties		
1.	Decentrale uitkering extra middelen regionaal OV studenten reisproduct.	16	– 85.614
2.	Middelen dalvrij trein	16	– 83.676
3.	Decentrale uitkering decentraal Spoor	16	– 30.797
4.	BCF afdracht	25	– 6.448
5.	Overboekingen Ministeries	Divers	– 24.304
6.	Ontvangsten RVO	Divers	24.071
7.	Vertraging NGF project Uppwater	11	– 13.199
8.	Overige mutaties	Divers	6.239
	Stand 2e suppletoire begroting 2026		**3.886.747**

Toelichting

1. Decentrale Uitkering (DU) regionaal openbaar vervoer studentenreisproduct 2026. Bij Voorjaarsnota 2026 zijn als gevolg van het amendement-Grinwis middelen toegevoegd aan dit artikel ten behoeve van de verbetering van het openbaar vervoer. Met deze mutatie wordt er € 85,6 miljoen van die middelen overgeboekt naar het Provinciefonds om de regionale vervoerders te compenseren voor het wegvallen van inkomsten als gevolg van de herijking van de vergoeding voor het studentenreisproduct.
2. Middelen dalvrij trein: Op de middelen voor het Nederland Dal Vrij Ticket resteert in 2026 € 83,7 miljoen. Aangezien de middelen deels generaal gedekt zijn wordt € 36,8 miljoen teruggegeven aan het generale beeld. De overige € 46,8 miljoen wordt overgeboekt naar het Mobiliteitsfonds. Deze middelen worden ingezet voor het terugdraaien van de tariefstijging bij NS tot 1 juni 2027. Daarnaast vindt de definitieve vaststelling van de kosten van het Nederland Dal Vrij Ticket in 2027 plaats. Op basis daarvan zal de eindafrekening ook via dit begrotingsartikel worden voldaan.
3. Decentrale Uitkering (DU) Decentraal Spoor 2026. Dit betreft de jaarlijkse overboeking naar het Provinciefonds voor een bijdrage aan medeoverheden voor exploitatietekorten op gedecentraliseerde spoorlijnen. IenW levert voor de dekking van het exploitatie- of beheertekort van de betreffende decentrale spoor- en tramdiensten een bijdrage, die dit jaar € 30,8 miljoen bedraagt. Het betreft een DU voor vier provincies, namelijk Overijssel, Drenthe, Limburg en Utrecht.
4. BCF afdracht: Het betreft de overboeking naar het BTW-Compensatiefonds van het ministerie van Financiën voor de BDU ter waarde van € 6,4 miljoen.
5. Overboekingen ministeries: Dit betreft de overboekingen van en naar andere begrotingshoofdstukken binnen de Rijksbegroting. Naast de hierboven toegelichte overboekingen boekt IenW per saldo € 24,1 miljoen aan middelen over naar andere hoofdstukken. De grootste overboekingen betreffen:

- Bijdrage aan ministerie van Justitie en Veiligheid voor Sandbox (€ 4,1 miljoen). PBNI gebruikt de Sandbox (een proeftuin voor een data fusion center) als testomgeving om informatie over veiligheid en dreigingen op de Noordzee te combineren en analyseren. Voor de Sandbox Beeldopbouw Noordzee (Sandbox) heeft de Nationale Politie een voorstel ingediend bij het Programma Bescherming Noordzee Infrastructuur (PBNI).
- IenW-deel Subsidie Demonstratie Energie- en Klimaatinnovatie (DEI+ regeling € 2,7 miljoen): Deze overboeking naar EZK betreft het IenW aandeel voor de DEI+ regeling .
- Uitvoering stoffen en Milieu & Gezondheid (€ 2,0 miljoen). Het gaat hierbij om een overboeking van IenW naar LVVN voor de uitvoeringskosten van het College voor de toelating van gewasbeschermingsmiddelen en biociden (Ctgb). De minister van IenW is verantwoordelijk voor het biocidebeleid dat door het Ctgb wordt uitgevoerd.

6. Vertraging NGF project Uppwater: Dit betreft een verlaging van het subsidiebudget van € 13,2 miljoen van de subsidie NGF UPPwater. Dit komt doordat de doorlooptijd voor het openstellen van de subsidieregelingen Pilotprojecten en Demonstratieprojecten langer heeft geduurd dan verwacht. De beschikbare middelen worden bij Voorjaarsnota 2027 weer toegevoegd aan de begroting van HXII.
7. Ontvangsten RVO: Voor verschillende subsidies die de afgelopen jaren zijn uitgevoerd door RVO hebben we een eindafrekening ontvangen. De eindafrekeningen vallen € 24,3 miljoen lager dan aan RVO betaald is. Dit bedrag ontvangt IenW in 2026 weer terug.
8. Overige mutaties: Het restant word met name verklaard door diverse kleinere ontvangsten die nog niet geraamd waren in de begroting van IenW. Deze ontvangsten zorgen ervoor dat het uitgavenbudget ook toeneemt.

Tabel 3 Belangrijkste suppletoire ontvangstenmutaties 2026 (Tweede suppletoire begroting) (Bedragen x € 1.000)

		Artikelnummer	Ontvangsten 2026
	Vastgestelde begroting (incl. suppletoire begrotingen, NvW's en amendementen) 2026		**611.638**
	Belangrijkste suppletoire mutaties		
1.	Ontvangsten RVO	Divers	24.071
2.	Overige mutaties	Divers	6.639
	Stand 2e suppletoire begroting 2026		**642.348**

Toelichting

1. Ontvangsten RVO: Voor verschillende subsidies die de afgelopen jaren zijn uitgevoerd door RVO hebben we een eindafrekening ontvangen. De eindafrekeningen vallen € 24,3 miljoen lager dan aan RVO betaald is. Dit bedrag ontvangt IenW in 2026 weer terug.
2. Overige mutaties: Het gaat hier om verschillende ontvangsten die nog niet eerder geraamd werden. De grootste zijn:
   - Ontvangsten Duurzame Scheepvaart (DSV) (€ 2,0 miljoen): Dit zijn extra ontvangsten door de afrekening van verschillende subsidieregelingen. Dit budget wordt opnieuw toegevoegd aan het budget voor DSV.
   - Ontvangst toezichtskosten 2025 (€ 0,8 miljoen): Het betreft de ontvangst van door de Autoriteit Consument en Markt bij de sector in rekening gebrachte toezichtskosten.

3 Beleidsartikelen

3.1 Artikel 11 Integraal Waterbeleid

Budgettaire gevolgen van beleid

Tabel 4 Budgettaire gevolgen van beleid Artikel 11 Integraal Waterbeleid (bedragen x € 1.000)

		Vastgestelde begroting (incl. Suppletoire begrotingen, NvW en amendementen) (1)	Mutaties 2e suppletoire begroting (2)	Stand 2e suppletoire begroting (3) = (1) + (2)
Art.	**Verplichtingen**	**69.850**	**– 14.307**	**55.543**
	Uitgaven	**100.545**	**– 14.824**	**85.721**
11.1	**Algemeen waterbeleid**	**55.870**	**– 608**	**55.262**
	Opdrachten	*15.154*	*– 783*	*14.371*
	Partners voor Water (HGIS)	11.615	175	11.790
	Regie Innovatie	710	– 322	388
	Overige opdrachten	2.829	– 636	2.193
	Subsidies (regelingen)	*14.060*	*570*	*14.630*
	Overige HGIS subsidies	2.000	0	2.000
	Partners voor Water 5 (HGIS)	1.912	0	1.912
	NGF NL2120	8.852	0	8.852
	Overige subsidies	1.296	570	1.866
	Bijdrage aan agentschappen	*19.511*	*105*	*19.616*
	Bijdrage aan agentschap RWS	18.882	0	18.882
	Bijdrage aan agentschap KNMI	629	105	734
	Bijdrage aan medeoverheden	*6.445*	*– 100*	*6.345*
	NGF NL2120	6.145	0	6.145
	Overige bijdragen	300	– 100	200
	Bijdrage aan (inter-)nationale organisaties	*700*	*– 400*	*300*
	Overige bijdragen	700	– 400	300
11.2	**Waterveiligheid**	**2.399**	**– 456**	**1.943**
	Opdrachten	*2.399*	*– 456*	*1.943*
	Waterveiligheid	2.054	– 261	1.793
	Overige opdrachten	345	– 195	150
11.3	**Grote oppervlaktewateren**	**1.388**	**– 142**	**1.246**
	Opdrachten	*1.388*	*– 142*	*1.246*
	RWS Zuid-Westelijke Delta	855	– 53	802
	Overige opdrachten	533	– 89	444
11.4	**Waterkwaliteit**	**40.888**	**– 13.618**	**27.270**
	Opdrachten	*6.028*	*– 569*	*5.459*
	Noordzee en oceanen	1.079	– 47	1.032
	Overige opdrachten	4.949	– 522	4.427
	Subsidies (regelingen)	*33.274*	*– 13.199*	*20.075*
	NGF UPPWater	29.839	– 13.199	16.640
	Overige subsidies	3.435	0	3.435
	Bijdrage aan (inter-)nationale organisaties	*1.586*	*150*	*1.736*
	Overige bijdragen	1.586	150	1.736
	Ontvangsten	**725**	**16**	**741**

Toelichting
Onderstaand wordt op het niveau van financieel instrument, de verplichtingen en de ontvangsten een toelichting gegeven op de mutaties ten opzichte van de september suppletoire begroting 2026. Zie voor de gehanteerde norm de leeswijzer.

Verplichtingen
De verlaging van het verplichtingenbudget met € 14,3 miljoen wordt met name verklaard door de verlaging van € 13,2 miljoen van het subsidiebudget van NGF UPPwater zoals hieronder toegelicht. Het restant van € 1,1 miljoen wordt verklaard door diverse kleine mutaties.

Uitgaven
1 Algemeen Waterbeleid
Opdrachten
De uitgavenmutaties zijn kleiner dan de gehanteerde norm en worden daarom niet toegelicht. Zie voor de gehanteerde norm de leeswijzer.

2 Waterveiligheid
De uitgavenmutaties zijn kleiner dan de gehanteerde norm en worden daarom niet toegelicht. Zie voor de gehanteerde norm de leeswijzer.

3 Grote oppervlaktewateren
De uitgavenmutaties zijn kleiner dan de gehanteerde norm en worden daarom niet toegelicht. Zie voor de gehanteerde norm de leeswijzer.

4 Waterkwaliteit
De verlaging van het subsidiebudget met € 13,2 miljoen wordt veroorzaakt door:
– NGF UPPwater: Dit betreft een verlaging van € 13,2 miljoen van de subsidie NGF UPPwater, omdat de doorlooptijd voor het openstellen van de subsidieregelingen Pilotprojecten (programma 2) en Demonstratieprojecten (programma 3) langer heeft geduurd dan verwacht. De beschikbare middelen worden bij de voorjaarsnota 2027 in het juiste ritme geplaatst.

Ontvangsten
De ontvangstenmutaties zijn kleiner dan de gehanteerde norm en worden daarom niet toegelicht. Zie voor de gehanteerde norm de leeswijzer.

3.2 Artikel 13 Bodem en Ondergrond

Budgettaire gevolgen van beleid

Tabel 5 Budgettaire gevolgen van beleid artikel 13 Bodem en Ondergrond (bedragen x € 1.000)

Art.		Vastgestelde begroting (incl. Suppletoire begrotingen, NvW en amendementen) (1)	Mutaties 2e suppletoire begroting (2)	Stand 2e suppletoire begroting (3) = (1) + (2)
Art.	**Verplichtingen**	**168.399**	**– 4.110**	**164.289**
	Uitgaven	**121.022**	**– 4.086**	**116.936**
13.4	**Ruimtegebruik bodem**	**121.022**	**– 4.086**	**116.936**
	Opdrachten	*24.527*	*1.326*	*25.853*
	Bodem en STRONG	20.715	1.581	22.296
	RWS Leefomgeving	850	– 224	626
	Fysieke Leefomgeving Omgevingswet (FLOW)	825	0	825
	Overige opdrachten	2.137	– 31	2.106
	Subsidies (regelingen)	*19.263*	*– 2.018*	*17.245*
	Bedrijvenregeling	8.697	– 1.694	7.003
	Subsidie Caribisch Nederland	10.066	– 244	9.822
	Overige subsidies	500	– 80	420
	Bijdrage aan agentschappen	*11.726*	*1.584*	*13.310*
	Bijdrage aan agentschap RWS	6.091	0	6.091
	Bijdrage aan agentschap RIVM	5.635	1.584	7.219
	Bijdrage aan medeoverheden	*65.506*	*– 4.978*	*60.528*
	Meerjarenprogramma Bodem	65.506	– 4.978	60.528
	Ontvangsten	**825**	**4**	**829**

Toelichting
Onderstaand wordt op het niveau van financieel instrument, deverplichtingen en de ontvangsten een toelichting gegeven op de mutaties ten opzichte van de september suppletoire begroting 2026. Zie voor de gehanteerde norm de leeswijzer.

Verplichtingen
De verlaging van het verplichtingenbudget met € 4,1 miljoen wordt veroorzaakt door de hieronder toegelichte overboekingen naar het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koningsrelaties (BZK) voor drugsafval, PFAS en Kwaliteitsimpuls uitvoering bodemtaken.

Uitgaven
4 Ruimtegebruik bodem
Subsidies
De verlaging van het subsidiebudget met € 2,0 miljoen wordt met name veroorzaakt door:
– Bedrijvenregeling: Dit budget is met € 1,7 miljoen verlaagd omdat binnen de bedrijvenregeling vaststellingen moeten doorschuiven naar 2027. Omdat er in 2026 aanvullende kosten ontstaan zijn vanuit opdrachten ten behoeve van het uitwerken van de implementatie van de Richtlijn Bodemmonitoring en Veerkracht (RIVM) en staalslak (RIVM), wordt als dekking het budget (voornamelijk) vanuit de bedrijvenregeling ingezet

– Het overige verschil van € 0,3 miljoen wordt verklaard door diverse kleinere mutaties.

Bijdrage aan medeoverheden
De verlaging van de bijdrage aan medeoverheden met € 5,0 miljoen wordt met name veroorzaakt door:
– Overboekingen Meerjarenprogramma Bodem (MJP Bodem) naar het ministerie van BZK (€ 4,1 miljoen):
    • Een overboeking naar het ministerie van BZK van € 1,0 miljoen voor drugsafval 2026. De ministeries van Justitie en Veiligheid en Infrastructuur en Waterstaat ondersteunen de lokale overheden bij de opruimkosten van dumpingen en lozingen van drugsafval via een decentralisatie uitkering.
    • Dit betreft een overboeking naar het ministerie van BZK van € 1,8 miljoen voor het ondersteuning regiefunctie PFAS. Het directeurenoverleg bodem, waarin het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat en de koepels namens de provincies, gemeenten en waterschappen vertegenwoordigd zijn, heeft besloten om voor de periode 2026-2028 een decentralisatie uitkering beschikbaar te stellen aan de regiehouders PFAS. Dit zijn de 12 provincies en 29 grote gemeenten die onder de Wet bodembescherming bevoegd gezag waren. Met deze decentralisatie uitkering worden de regiehouders PFAS in staat gesteld om hun rol wat betreft de inventarisatie en behandeling van aandachtlocaties robuust uit te kunnen voeren.
    • Een overboeking naar het ministerie van BZK van € 1,3 miljoen voor het Kwaliteitsimpuls uitvoering bodemtaken. Vanuit de bestuurlijke afspraken bodem en ondergrond 2023-2030 stelt het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat budget beschikbaar voor een kwaliteit-, efficiëntie- en effectiviteitsimpuls voor de uitvoering van bodemtaken. Daarom wordt € 1,3 miljoen euro verstrekt om de gemeente Utrecht in staat te stellen dit samen met de medeoverheden te doen en daarmee de uitvoering van de bodemtaken te versterken.
– Het overige verschil van € 0,9 miljoen wordt verklaard door diverse kleinere mutaties.

Ontvangsten
De ontvangstenmutaties zijn kleiner dan de gehanteerde norm en worden daarom niet toegelicht. Zie voor de gehanteerde norm de leeswijzer.

3.3 Artikel 14 Wegen en Verkeersveiligheid

Budgettaire gevolgen van beleid

Tabel 6 Budgettaire gevolgen van beleid artikel 14 Wegen en Verkeersveiligheid (bedragen x € 1.000)

		Vastgestelde begroting (incl. Suppletoire begrotingen, NvW en amendementen) (1)	Mutaties 2e suppletoire begroting (2)	Stand 2e suppletoire begroting (3) = (1) + (2)
Art.	**Verplichtingen**	**414.127**	**– 15.823**	**398.304**
	Uitgaven	**313.220**	**15.095**	**328.315**
14.1	**Netwerk**	**21.503**	**1.091**	**22.594**
	Opdrachten	*7.518*	*465*	*7.983*
	Wegverkeersbeleid	2.900	1.376	4.276
	Voertuigen en Digitale Infrastructuur	2.524	– 446	2.078
	Overige opdrachten	2.094	– 465	1.629
	Bijdrage aan agentschappen	*8.789*	*– 119*	*8.670*
	Bijdrage aan agentschap RWS	8.711	– 119	8.592
	Overige bijdragen	78	0	78
	Bijdrage aan medeoverheden	*4.685*	*0*	*4.685*
	Bijdrage aan Caribisch Nederland	4.685	0	4.685
	Bijdrage aan ZBO's/RWT's	*511*	*745*	*1.256*
	Overige bijdragen	511	745	1.256
14.2	**Verkeersveiligheid**	**20.567**	**2.671**	**23.238**
	Opdrachten	*6.143*	*417*	*6.560*
	Opdrachten Verkeersveiligheid	3.636	1.121	4.757
	Overige opdrachten	2.507	– 704	1.803
	Subsidies (regelingen)	*11.506*	*– 514*	*10.992*
	Veilig Verkeer Nederland (VVN)	4.199	0	4.199
	Stichting Wetenschappelijk Onderzoek Verkeersveiligheid (SWOV)	4.634	0	4.634
	Overige subsidies	2.673	– 514	2.159
	Bijdrage aan agentschappen	*593*	*– 73*	*520*
	Bijdrage aan agentschap RWS	593	– 73	520
	Bijdrage aan ZBO's/RWT's	*2.075*	*2.841*	*4.916*
	Bijdrage aan CBR	2.075	1.191	3.266
	Overige bijdragen	0	1.650	1.650
	(Schade)vergoeding	*250*	*0*	*250*
	Stint	250	0	250
14.3	**Slimme en duurzame mobiliteit**	**271.150**	**11.333**	**282.483**
	Opdrachten	*47.549*	*– 1.135*	*46.414*
	Innovatie en Intelligente Transportsystemen	10.499	369	10.868
	Klimaatakkoord	2.556	– 2.556	0
	Verkeersemissies	164	178	342
	Programma Vergroening Reisgedrag	2.320	– 269	2.051
	Verduurzaming logistiek	5.320	– 33	5.287
	NGF: Dutch Metropolitan Innovations (DMI)	12.586	0	12.586
	KF: Zero-emissie zones	1.832	0	1.832
	Overige opdrachten	12.272	1.176	13.448
	Subsidies (regelingen)	*178.631*	*10.882*	*189.513*
	Duurzame Mobiliteit	15.150	0	15.150
	Elektrisch Vervoer	21.830	1.881	23.711
	Laad en AanZET	42.406	7.451	49.857
	Bronmaatregelen Stikstof	28.429	2.000	30.429

	Vastgestelde begroting (incl. Suppletoire begrotingen, NvW en amendementen) (1)	Mutaties 2e suppletoire begroting (2)	Stand 2e suppletoire begroting (3) = (1) + (2)
KF: Laadinfra wegvervoer	50.948	0	50.948
KF: Laadinfra Bouw	7.500	0	7.500
Vergroenen reisgedrag	2.500	0	2.500
KF: SWIM	6.516	0	6.516
Overige Subsidies	3.352	– 450	2.902
Bijdrage aan agentschappen	*29.713*	*186*	*29.899*
Bijdrage agentschap RWS	3.941	– 141	3.800
Bijdrage agentschap NEA	5.514	0	5.514
Bijdrage agentschap RVO	18.103	346	18.449
Bijdrage aan agentschap RIVM	489	– 3	486
Overige bijdragen aan agentschappen	1.666	– 16	1.650
Bijdrage aan medeoverheden	*14.014*	*1.400*	*15.414*
Duurzame Mobiliteit	13.960	0	13.960
Mobiliteit en Gebieden	54	1.400	1.454
Bijdrage aan (inter-)nationale organisaties	*233*	*– 80*	*153*
Overige bijdragen	233	– 80	153
Bijdrage aan ZBO's/RWT's	*1.010*	*80*	*1.090*
Overige bijdragen	1.010	80	1.090
Ontvangsten	**5.782**	**24.201**	**29.983**

Toelichting
Onderstaand wordt op het niveau van financieel instrument, de verplichtingen en de ontvangsten een toelichting gegeven op de mutaties ten opzichte van de september suppletoire begroting 2026. Zie voor de gehanteerde norm de leeswijzer.

Verplichtingen
Het verplichtingenbudget wordt met € 15,8 miljoen verlaagd. Dit wordt deels verklaard door de hieronder toegelichte uitgavenmutaties en daarnaast door:

Afboeken verplichtingen Klimaatmiddelen: Het verplichtingenbudget wordt met € 16,6 miljoen verlaagd. De verplichtingen worden pas volgend jaar vastgelegd op dit budget. Volgend jaar is het budget weer nodig zodat er nieuwe verplichtingen kunnen worden aangegaan.

Uitgaven
1 Netwerk
De uitgavenmutaties zijn kleiner dan de verplichte norm en worden daarom niet toegelicht (zie leeswijzer).

2 Verkeersveiligheid
De uitgavenmutaties zijn kleiner dan de verplichte norm en worden daarom niet toegelicht (zie leeswijzer).

3 Slimme en duurzame mobiliteit
Subsidies
Het subsidiebudget wordt verhoogd met € 10,9 miljoen. Dit komt met name door:

– Laad en Aanzet ophoging van € 7,5 miljoen. Het budget wordt eerst opgehoogd met € 14,4 miljoen vanuit de RVO-ontvangsten die betrekking hebben op de subsidies Vrachtwagenheffing die voor juli 2026 via artikel 14 liepen. Tegelijkertijd wordt € 5,8 miljoen met deze suppletoire begroting al overgeboekt naar artikel 15 vrachtwagenheffing en € 1,1 miljoen wordt overgeheveld naar het opdrachtenbudget binnen artikel 14. Het overige bedrag op deze post zal met de slotwet naar artikel 15 vrachtwagenheffing overgeboekt worden.
– Dekking SEPP: Er vinden nog steeds subsidiebetalingen plaats n.a.v. de regeling Elektrische Personenauto's Privé (SEPP). Om voldoende budget te hebben voor subsidieverstrekking wordt € 1,9 miljoen overgeheveld vanuit opdrachten naar subsidies.
– De overige € 1,5 miljoen wordt verklaard door diverse kleinere mutaties.

Ontvangsten
Het ontvangstenbudget wordt met € 24,2 miljoen verhoogd. Dit is met name het gevolg van de volgende mutaties:
– Ontvangsten RVO: De RVO voert namens IenW een groot aantal subsidieregelingen uit. Een deel van het uitgekeerde subsidiebudget wordt door de RVO teruggestort bij IenW. Het gaat om € 26,7 miljoen. Dit is het gevolg van lagere uitgaven dan eerder geraamd, voornamelijk bij afgesloten subsidieregelingen. Daarnaast vordert de RVO uitgekeerde subsidies terug, als subsidieaanvragers hun aanvraag intrekken of als bij de subsidieverantwoording de subsidie op een lager bedrag wordt vastgesteld.
– Ontvangsten LSNed: In de begroting opgenomen ontvangsten vanuit de Stichting Leidingenstraat Nederland (LSNed) zijn niet gerealiseerd. Als gevolg wordt het ontvangstenbudget met € 1,0 miljoen verlaagd.

3.4 Artikel 15 Vrachtwagenheffing

Budgettaire gevolgen van beleid

Tabel 7 Budgettaire gevolgen van beleid artikel 15 Vrachtwagenheffing (bedragen x € 1.000)

		Vastgestelde begroting (incl. Suppletoire begrotingen, NvW en amendementen) (1)	Mutaties 2e suppletoire begroting (2)	Stand 2e suppletoire begroting (3) = (1) + (2)
Art.	**Verplichtingen**	**346.075**	**5.775**	**351.850**
	Uitgaven	**245.575**	**5.775**	**251.350**
15.2	**Exploitatiekosten**	**47.300**	**– 3.325**	**43.975**
	Opdrachten	*4.405*	*– 2.413*	*1.992*
	Opdrachten aan ILT	275	– 188	87
	Programmakosten	4.130	– 2.225	1.905
	Bijdrage aan agentschappen	*5.895*	*– 312*	*5.583*
	Bijdrage aan RVO	5.000	– 1.000	4.000
	Bijdrage aan RWS	450	593	1.043
	Bijdrage aan CJIB	445	95	540
	Bijdrage aan ZBO's/RWT's	*37.000*	*– 600*	*36.400*
	Bijdrage aan RDW	37.000	– 600	36.400
15.4	**Terugsluis**	**198.275**	**9.100**	**207.375**
	Opdrachten	*10.775*	*– 5.900*	*4.875*
	Logistieke efficiëntie	10.775	– 5.900	4.875
	Subsidies (regelingen)	*187.500*	*15.000*	*202.500*
	Zero-Emissie Trucks (AanZET)	143.500	11.000	154.500
	Private Laadinfrastructuur bij bedrijven	34.000	0	34.000
	Waterstof in Mobiliteit (SWiM)	5.000	0	5.000
	Logistieke efficiëntie	5.000	4.000	9.000
	Ontvangsten	**555.064**	**0**	**555.064**

Toelichting
Onderstaand wordt op het niveau van financieel instrument, de verplichtingen en de ontvangsten een toelichting gegeven op de mutaties ten opzichte van de september suppletoire begroting 2026. Zie voor de gehanteerde norm de leeswijzer.

Verplichtingen
De verhoging van het verplichtingenbudget met € 5,8 miljoen wordt met name veroorzaakt door de hieronder toegelichte uitgaven mutaties en:

De ophoging van € 5,8 miljoen heeft betrekking op de subsidies Vrachtwagenheffing die voor juli 2026 via artikel 14 liepen en nu middelen terug zijn ontvangen op artikel 14. Aangezien deze middelen betrekking hebben op vrachtwagenheffing worden ze overgeboekt naar artikel 15.

Uitgaven
4 Terugsluis

Opdrachten

Het opdrachtenbudget is met € 5,9 miljoen verlaagd. Dit komt door:

Logistieke efficiëntie: Het opdrachtenbudget voor logistieke efficiëntie wordt deels ingezet voor de regeling Samenwerken in de logistieke keten (€ 4,0 miljoen). Er is voor gekozen om hiervoor geen opdracht uit te zetten maar dit via de Subsidie voor minder vrachtwagenkilometers in de logistieke sector (SiLK) te besteden. De meevaller van € 1,9 miljoen wordt besteed aan de subsidie AanZET.

Subsidies

Het subsidiebudget is met € 15,0 miljoen verhoogd. Dit komt met name door:

Zero-Emissie Trucks (AanZET): Het subsidiebudget wordt met € 9,1 miljoen verhoogd omdat de exploitatiekosten lager uitvallen dan verwacht en middels deze herschikking kunnen deze middelen voor de AanZET subsidie uitgekeerd worden en vloeit het daarmee terug naar de sector. Er wordt € 5,8 miljoen overgeboekt van artikel 14 naar artikel 15. Dit heeft betrekking op de subsidies Vrachtwagenheffing die voor juli 2026 via artikel 14 liepen en nu middelen terug zijn ontvangen. Aangezien deze middelen betrekking hebben op vrachtwagenheffing worden ze overgeboekt naar artikel 15.

Logistieke efficiëntie: Het opdrachtenbudget voor logistieke efficiëntie wordt deels ingezet voor de regeling Samenwerken in de logistieke keten (€ 4,0 miljoen). Er is voor gekozen om hiervoor geen opdracht uit te zetten maar dit via de Subsidie voor minder vrachtwagenkilometers in de logistieke sector (SiLK) te besteden.

Ontvangsten
De ontvangstenmutaties zijn kleiner dan de gehanteerde norm en worden daarom niet toegelicht. Zie voor de gehanteerde norm de leeswijzer.

3.5 Artikel 16 Openbaar Vervoer en Spoor

Budgettaire gevolgen van beleid

Tabel 8 Budgettaire gevolgen van beleid artikel 16 Openbaar Vervoer en Spoor (bedragen x € 1.000)

		Vastgestelde begroting (incl. Suppletoire begrotingen, NvW en amendementen) (1)	Mutaties 2e suppletoire begroting (2)	Stand 2e suppletoire begroting (3) = (1) + (2)
Art.	**Verplichtingen**	**391.664**	**– 151.419**	**240.245**
	Uitgaven	**405.205**	**– 197.044**	**208.161**
16.1	**OV en Spoor**	**397.447**	**– 197.646**	**199.801**
	Opdrachten	*6.322*	*– 879*	*5.443*
	OV & Stations	2.578	– 344	2.234
	Overige opdrachten	3.744	– 535	3.209
	Subsidies (regelingen)	*244.605*	*– 82.056*	*162.549*
	NS Sociale Veiligheid	8.250	– 67	8.183
	NS-concessie	116.317	1.917	118.234
	Energieschok OV	118.000	– 83.876	34.124
	Overige subsidies	2.038	– 30	2.008
	Bijdrage aan agentschappen	*1.381*	*826*	*2.207*
	Bijdrage aan agentschap RWS	802	0	802
	Bijdrage aan agentschap KNMI	16	0	16
	Bijdrage aan agentschap RVO	563	121	684
	Overige bijdragen	0	705	705
	Bijdrage aan medeoverheden	*145.037*	*– 115.523*	*29.514*
	CLU Betuweroute en HSL	2.439	726	3.165
	Overige bijdragen	142.598	– 116.249	26.349
	Bijdrage aan (inter-)nationale organisaties	*102*	*– 14*	*88*
	Overige bijdragen	102	– 14	88
16.2	**Maatregelenpakket OVS**	**7.758**	**602**	**8.360**
	Subsidies (regelingen)	*7.758*	*602*	*8.360*
	Beschikbaarheidsvergoeding OV-sector	3.204	0	3.204
	Transitievangnet OV	4.554	602	5.156
	Ontvangsten	**0**	**2.132**	**2.132**

Toelichting
Onderstaand wordt op het niveau van financieel instrument, de verplichtingen en de ontvangsten een toelichting gegeven op de mutaties ten opzichte van de september suppletoire begroting 2026. Zie voor de gehanteerde norm de leeswijzer.

Verplichtingen
De verlaging van het verplichtingenbudget met € 198,4 miljoen wordt met name veroorzaakt door de hieronder toegelichte uitgavenmutaties. Het verschil wordt verklaard door mutaties die alleen het kasbeeld beïnvloeden.

Uitgaven
1 OV en Spoor
Subsidies
Het subsidiebudget wordt met € 82,1 miljoen verlaagd. Dit komt met name door de volgende mutaties:

Energieschok OV: Op de middelen voor het Nederland Dal Vrij Ticket resteert in 2026 € 83,7 miljoen. Aangezien de middelen deels generaal gedekt zijn wordt € 36,8 miljoen teruggegeven aan het generale beeld. De overige € 46,8 miljoen wordt overgeboekt naar het Mobiliteitsfonds. Deze middelen worden ingezet voor het terugdraaien van de tariefstijging bij NS tot 1 juni 2027. Daarnaast vindt de definitieve vaststelling van de kosten van het Nederland Dal Vrij Ticket in 2027 plaats. Op basis daarvan zal de eindafrekening ook via dit begrotingsartikel worden voldaan.

NS-concessie: Het subsidiebudget voor de Hoofdrailnet-concessie (HRN) wordt met € 1,2 miljoen verhoogd. Hiermee wordt een eerdere korting op het subsidiebudget teruggedraaid.

NS sociale veiligheid: Vanuit het ministerie van Justitie en Veiligheid wordt € 1,1 miljoen overgeboekt voor extra beveiliging op station Maarheeze. NS heeft deze beveiliging in 2025 ingezet in het kader van sociale veiligheid.

Het restant van - € 0,7 miljoen wordt verklaard door diverse kleine mutaties.

Bijdrage aan medeoverheden
Het budget voor bijdrage aan medeoverheden wordt met € 115,5 miljoen verlaagd. Dit komt met name door de volgende mutaties:

Overige bijdragen: Decentrale Uitkering (DU) Decentraal Spoor 2026. Dit betreft de jaarlijkse overboeking naar het Provinciefonds voor een bijdrage aan medeoverheden voor exploitatietekorten op gedecentraliseerde spoorlijnen. IenW levert voor de dekking van het exploitatie- of beheertekort van de betreffende decentrale spoor- en tramdiensten een bijdrage, die dit jaar € 30,8 miljoen bedraagt. Het betreft een DU voor vier provincies, namelijk Overijssel, Drenthe, Limburg en Utrecht. Vastlegging van de beschikkingen Decentraal Spoor vindt plaats op de beleidsbegroting HXII, maar de bekostiging komt uit het Mobiliteitsfonds. Decentrale Uitkering (DU) regionaal openbaar vervoer studentenreisproduct 2026. Bij Voorjaarsnota 2026 zijn als gevolg van het amendement-Grinwis middelen toegevoegd aan dit artikel ten behoeve van de verbetering van het openbaar vervoer. Met deze mutatie wordt er € 85,6 miljoen van die middelen overgeboekt naar het Provinciefonds om de regionale vervoerders te compenseren voor het wegvallen van inkomsten als gevolg van de herijking van de vergoeding voor het studentenreisproduct.

Het restant van € 0,9 miljoen wordt verklaard door diverse kleine mutaties.

2 Maatregelenpakket OVS
De uitgavenmutaties zijn kleiner dan de gehanteerde norm en worden daarom niet toegelicht.

Ontvangsten
De ontvangstenmutaties zijn kleiner dan de gehanteerde norm en worden daarom niet toegelicht. Zie voor de gehanteerde norm de leeswijzer.

3.6 Artikel 17 Luchtvaart

Budgettaire gevolgen van beleid

Tabel 9 Budgettaire gevolgen van beleid artikel 17 Luchtvaart (bedragen x € 1.000)

Art.		Vastgestelde begroting (incl. Suppletoire begrotingen, NvW en amendementen) (1)	Mutaties 2e suppletoire begroting (2)	Stand 2e suppletoire begroting (3) = (1) + (2)
Art.	**Verplichtingen**	**166.506**	**– 22.413**	**144.093**
	Uitgaven	**111.597**	**– 5.453**	**106.144**
17.1	**Luchtvaart**	**111.597**	**– 5.453**	**106.144**
	Opdrachten	*34.265*	*– 10.130*	*24.135*
	Geluidsisolatie Schiphol	1.108	254	1.362
	Caribisch Nederland	279	– 179	100
	NGF Project - Luchtvaart in Transitie	307	– 40	267
	GIS-4 regeling	10.792	– 292	10.500
	Programma Omgeving Luchthaven Schiphol	2.388	– 539	1.849
	Luchtruim Regio Luchthaven	584	500	1.084
	Luchtruimherziening	1.796	– 75	1.721
	KF: Luchtvaartverkeer energie	1.240	0	1.240
	KF: Alcohol-to-jet en Duurzame Luchtvaartbrandstoffen	59	0	59
	Overige opdrachten	15.712	– 9.759	5.953
	Subsidies (regelingen)	*71.335*	*– 55*	*71.280*
	Tarieven Bonaire	420	0	420
	Omploegen graanresten	1.500	0	1.500
	Klimaatbeleid	56	– 55	1
	NGF-project Luchtvaart in transitie	67.529	0	67.529
	Subsidie Maatschappelijke Raad Schiphol (MRS)	1.078	0	1.078
	Overige subsidies	752	0	752
	Bijdrage aan agentschappen	*3.217*	*692*	*3.909*
	Bijdrage aan agentschap RWS	475	0	475
	Bijdrage aan agentschap KNMI	35	0	35
	Bijdrage aan agentschap RVO	1.157	0	1.157
	Bijdrage aan agentschap RIVM	430	0	430
	Bijdrage aan agentschap RWS (Caribisch Nederland)	0	625	625
	Bijdrage aan agentschap RVO (NGF)	469	16	485
	Overige bijdragen	651	51	702
	Bijdrage aan medeoverheden	*370*	*0*	*370*
	Bijdrage Caribisch Nederland	370	0	370
	Bijdrage aan (inter-)nationale organisaties	*2.014*	*15*	*2.029*
	ICAO (HGIS)	1.455	0	1.455
	Overige bijdragen	559	15	574
	Bijdrage aan ZBO's/RWT's	*396*	*4.025*	*4.421*
	Overige bijdragen	396	4.025	4.421
	Ontvangsten	**14.404**	**936**	**15.340**

Tabel 10 Uitsplitsing verplichtingen art. 17 (bedragen x € 1.000)			
	Vastgestelde begroting (incl. Suppletoire Begrotingen, NvW en amendementen) (1)	Mutaties 2e suppletoire begroting (2)	Stand 2e suppletoire begroting (3) = (1) + (2)
Verplichtingen	**166.506**	**– 22.413**	**144.093**
waarvan garantieverplichtingen	67.900	0	67.900
waarvan overige verplichtingen	98.606	– 22.413	76.193

Toelichting
Onderstaand wordt op het niveau van financieel instrument, de verplichtingen en de ontvangsten een toelichting gegeven op de mutaties ten opzichte van de september suppletoire begroting 2026. Zie voor de gehanteerde norm de leeswijzer.

Verplichtingen
De verlaging van het verplichtingenbudget met € 22,4 miljoen wordt veroorzaakt door de hieronder toegelichte uitgavenmutaties en:
– GIS-4 regeling: De prognose voor 2026 is bijgesteld vanwege een vertraging in de uitvoering van geluidsisolatie. Eerder is gemeld dat het project vertraging had opgelopen omdat het opstellen van de ontwerpen langer duurde dan voorheen verwacht. Die vertraging werkt door waardoor bestekken pas later aanbesteed kunnen worden. Dit heeft tot gevolg dat een deel van de realisatie pas in 2027 van start zal gaan. Het verplichtingenbudget voor 2026 wordt met € 17,0 miljoen verlaagd.

1 Luchtvaart

Opdrachten

Het opdrachtenbudget wordt met € 10,1 miljoen verlaagd. Dit komt met name door de volgende mutaties:

Overige opdrachten:
– Bijdrage PBNI aan Sandbox: Het Programma Beheersing Noordzee Infrastructuur (PBNI) maakt gebruikt van de Sandbox (een proeftuin voor een datafusion center) als testomgeving om informatie over veiligheid en dreigingen op de Noordzee te combineren en analyseren. Hiervoor wordt € 4,1 miljoen overgeheveld naar het Ministerie van Justitie en Veiligheid.
– Bijdrage Koninklijke Marechaussee: Voor de opening van Lelystad Airport moet de KMar personeel gaan werven. Hiervoor doet IenW een eenmalige overboeking van € 2,0 miljoen aan het Ministerie van Asiel en Migratie.
– LVNL U-Space: Om de bijdrage aan LVNL voor het uitvoeren van activiteiten ten behoeve van de implementatie van Europese voorschriften voor de ontwikkeling van U-Space, is er € 1,8 miljoen van opdrachten onbemande luchtvaart naar *Bijdrage aan ZBOs/RWTs* overgeheveld.

Bijdrage aan ZBOs/RWTs

Het budget voor bijdrage aan ZBOs/RWTs wordt met € 4,0 miljoen verhoogd. Dit komt met name door de volgende mutaties:

Overige bijdragen:

– LVNL U-Space: Het budget is met € 1,8 miljoen opgehoogd om de bijdrage aan LVNL te betalen. Dit is voor het uitvoeren van activiteiten ten behoeve van de implementatie van Europese voorschriften voor de ontwikkeling van U-Space.
– LVNL CIS: LVNL krijgt een nieuwe taak in de veilige integratie van drones. Zij gaan de taak van Common Information Service Provider (CIS) vervullen. Binnen IenW hebben zich verschillende meevallers voorgedaan waarvan € 1,2 miljoen hiervoor worden ingezet. Daarnaast wordt er uit verschillende meevallers binnen IenW een bijdrage gedaan voor de taken die LVNL gaat uitvoeren ter voorbereiding op de opening van Lelystad Airport (€ 0,6 miljoen).

Ontvangsten
De ontvangstenmutaties zijn kleiner dan de gehanteerde norm en worden daarom niet toegelicht. Zie voor de gehanteerde norm de leeswijzer.

3.7 Artikel 18 Scheepvaart en Havens

Budgettaire gevolgen van beleid

Tabel 11 Budgettaire gevolgen van beleid artikel 18 Scheepvaart en Havens (bedragen x € 1.000)

		Vastgestelde begroting (incl. Suppletoire begrotingen, NvW en amendementen) (1)	Mutaties 2e suppletoire begroting (2)	Stand 2e suppletoire begroting (3) = (1) + (2)
Art.	**Verplichtingen**	**107.844**	**347**	**108.191**
	Uitgaven	**125.150**	**– 199**	**124.951**
18.1	**Scheepvaart en havens**	**125.150**	**– 199**	**124.951**
	Opdrachten	*28.845*	*– 180*	*28.665*
	Topsector Logistiek	8.713	0	8.713
	Caribisch Nederland	225	13	238
	NGF Project - Digitale Infrastructuur Logistiek	9.900	0	9.900
	NGF Project - Maritiem Masterplan	150	0	150
	Zeehavens/Zeevaart	2.726	173	2.899
	KF: Verduurzaming Zeevaart	115	0	115
	KF: Verduurzaming Binnenvaart	144	20	164
	CER/NIS2	340	– 39	301
	Overige opdrachten	6.532	– 347	6.185
	Subsidies (regelingen)	*85.645*	*156*	*85.801*
	Topsector Logistiek	3.550	0	3.550
	Walstroom	30.912	0	30.912
	Subsidie verduurzaming binnenvaartschepen	0	156	156
	NGF Project - Zero-emissie binnenvaart batterij-elektrisch	4.167	0	4.167
	KF - Walstroom	10.000	0	10.000
	NGF Project - Maritiem Masterplan	34.432	0	34.432
	KF - Verduurzaming Binnenvaart	2.510	0	2.510
	Overige subsidies	74	0	74
	Bijdrage aan agentschappen	*8.264*	*– 175*	*8.089*
	Bijdrage aan agentschap RWS	4.641	0	4.641
	NGF Project - Maritiem Masterplan RVO	359	0	359
	Overige bijdragen	3.264	– 175	3.089
	Bijdrage aan (inter-)nationale organisaties	*2.152*	*0*	*2.152*
	CCR/ IMO HGIS	1.173	0	1.173
	Overige bijdragen	979	0	979
	Bijdrage aan ZBO's/RWT's	*244*	*0*	*244*
	Overige	244	0	244
	Ontvangsten	**5.015**	**2.083**	**7.098**

Toelichting
Onderstaand wordt op het niveau van financieel instrument, de verplichtingen en de ontvangsten een toelichting gegeven op de mutaties ten opzichte van de september suppletoire begroting 2026. Zie voor de gehanteerde norm de leeswijzer.

Verplichtingen
De verplichtingenmutaties zijn kleiner dan de gehanteerde norm en worden daarom niet toegelicht. Zie voor de gehanteerde norm de leeswijzer.

Uitgaven
De uitgavenmutaties zijn kleiner dan de gehanteerde norm en worden daarom niet toegelicht. Zie voor de gehanteerde norm de leeswijzer.

Ontvangsten
De ontvangstenmutaties op artikel 18 bedragen in totaal € 2,1 miljoen. Dit komt met name door de volgende mutaties:
– Ontvangsten Duurzame Scheepvaart (DSV) (€ 2,0 miljoen): Dit zijn extra ontvangsten door de afrekening van verschillende subsidieregelingen.

De rest van de ontvangsten wordt verklaard door een aantal kleine ontvangstenmutaties die kleiner zijn dan de gehanteerde norm.

3.8 Artikel 19 Internationaal Beleid

Budgettaire gevolgen van beleid

Tabel 12 Budgettaire gevolgen van beleid artikel 19 Internationaal beleid (bedragen x € 1.000)

		Vastgestelde begroting (incl. Suppletoire begrotingen, NvW en amendementen) (1)	Mutaties 2e suppletoire begroting (2)	Stand 2e suppletoire begroting (3) = (1) + (2)
Art.	**Verplichtingen**	**9.909**	**– 25**	**9.884**
	Uitgaven	**10.918**	**– 25**	**10.893**
19.2	**Internationaal beleid, coördinatie en samenwerking**	**10.918**	**– 25**	**10.893**
	Opdrachten	*5.717*	*– 399*	*5.318*
	Uitvoering internationaal HGIS	1.475	– 21	1.454
	Uitvoering niet-HGIS	2.826	– 25	2.801
	Overige opdrachten	1.416	– 353	1.063
	Subsidies (regelingen)	*5*	*0*	*5*
	Overige subsidies	5	0	5
	Bijdrage aan agentschappen	*3.252*	*– 25*	*3.227*
	Bijdrage aan RWS	692	0	692
	Bijdrage aan RVO	2.448	– 70	2.378
	Bijdrage aan RIVM	112	45	157
	Bijdrage aan (inter-)nationale organisaties	*1.944*	*399*	*2.343*
	Bijdrage HGIS	1.414	21	1.435
	Bijdrage niet-HGIS	530	378	908
	Ontvangsten	**1.422**	**0**	**1.422**

Toelichting
Onderstaand wordt op het niveau van financieel instrument, de verplichtingen en de ontvangsten een toelichting gegeven op de mutaties ten opzichte van de september suppletoire begroting 2026. Zie voor de gehanteerde norm de leeswijzer.

Verplichtingen
De verplichtingenmutaties zijn kleiner dan de gehanteerde norm en worden daarom niet toegelicht. Zie voor de gehanteerde norm de leeswijzer.

Uitgaven
De uitgavenenmutaties zijn kleiner dan de gehanteerde norm en worden daarom niet toegelicht. Zie voor de gehanteerde norm de leeswijzer.

Ontvangsten
De ontvangstenmutaties zijn kleiner dan de gehanteerde norm en worden daarom niet toegelicht. Zie voor de gehanteerde norm de leeswijzer.

3.9 Artikel 20 Lucht en Geluid

Budgettaire gevolgen van beleid

Tabel 13 Budgettaire gevolgen van beleid artikel 20 Lucht en Geluid (bedragen x € 1.000)

		Vastgestelde begroting (incl. Suppletoire begrotingen, NvW en amendementen) (1)	Mutaties 2e suppletoire begroting (2)	Stand 2e suppletoire begroting (3) = (1) + (2)
Art.	**Verplichtingen**	**55.066**	**1.053**	**56.119**
	Uitgaven	**61.089**	**– 1.106**	**59.983**
20.1	**Gezonde lucht en tegengaan geluidhinder**	**61.089**	**– 1.106**	**59.983**
	Opdrachten	*16.574*	*– 336*	*16.238*
	Geluid- en luchtsanering	6.442	– 340	6.102
	Waarvan RWS	208	0	208
	Waarvan RIVM	8.073	89	8.162
	Overige opdrachten	1.851	– 85	1.766
	Bijdrage aan agentschappen	*19.218*	*230*	*19.448*
	Bijdrage aan agentschap RWS	4.065	0	4.065
	Bijdrage aan agentschap KNMI	35	20	55
	Bijdrage aan agentschap RVO	1.048	0	1.048
	Bijdrage aan agentschap RIVM	14.070	210	14.280
	Bijdrage aan medeoverheden	*25.297*	*– 1.000*	*24.297*
	Uitvoering geluidsanering	24.069	0	24.069
	Programma NSL en SLA	1.228	– 1.000	228
	Ontvangsten	**1.000**	**543**	**1.543**

Toelichting
Onderstaand wordt op het niveau van financieel instrument, de verplichtingen en de ontvangsten een toelichting gegeven op de mutaties ten opzichte van de september suppletoire begroting 2026. Zie voor de gehanteerde norm de leeswijzer.

Verplichtingen
De verplichtingenmutaties zijn kleiner dan de gehanteerde norm en worden daarom niet toegelicht. Zie voor de gehanteerde norm de leeswijzer.

Uitgaven
De uitgavenenmutaties zijn kleiner dan de gehanteerde norm en worden daarom niet toegelicht. Zie voor de gehanteerde norm de leeswijzer.

Ontvangsten
De ontvangstenmutaties zijn kleiner dan de gehanteerde norm en worden daarom niet toegelicht. Zie voor de gehanteerde norm de leeswijzer.

3.10 Artikel 21 Circulaire economie

Budgettaire gevolgen van beleid

Tabel 14 Budgettaire gevolgen van beleid artikel artikel 21 Circulaire Economie (bedragen x € 1.000)

		Vastgestelde begroting (incl. Suppletoire begrotingen, NvW en amendementen) (1)	Mutaties 2e suppletoire begroting (2)	Stand 2e suppletoire begroting (3) = (1) + (2)
Art.	**Verplichtingen**	**82.883**	**– 12.359**	**70.524**
	Uitgaven	**71.449**	**– 3.018**	**68.431**
21.5	**Duurzame Productketens**	**71.449**	**– 3.018**	**68.431**
	Opdrachten	*13.220*	*404*	*13.624*
	Uitvoering Duurzame productketens	11.368	– 198	11.170
	KF - Circulair doen en gedrag	219	175	394
	KF - Biobased bouwen	200	210	410
	Overige opdrachten	1.433	217	1.650
	Subsidies (regelingen)	*22.369*	*– 3.477*	*18.892*
	Subsidies duurzame productketens	12.523	– 250	12.273
	KF - DEI + CE	4.372	– 2.752	1.620
	KF - circulair doen en gedrag	2.610	– 475	2.135
	KF - Plastics norm	2.283	0	2.283
	KF - Biobased Bouwen	581	0	581
	Bijdrage aan agentschappen	*32.071*	*270*	*32.341*
	Bijdrage aan RWS	18.600	0	18.600
	Bijdrage aan RVO	12.868	68	12.936
	Bijdrage aan RIVM	603	202	805
	Bijdrage aan medeoverheden	*3.184*	*– 215*	*2.969*
	Caribisch Nederland afvalbeheer	215	– 215	0
	Overige bijdragen	2.969	0	2.969
	Bijdrage aan (inter-)nationale organisaties	*50*	*0*	*50*
	Overige bijdragen	50	0	50
	Bijdrage aan ZBO's/RWT's	*555*	*0*	*555*
	Overige bijdragen	555	0	555
	Ontvangsten	**1.626**	**0**	**1.626**

Toelichting
Onderstaand wordt op het niveau van financieel instrument, de verplichtingen en de ontvangsten een toelichting gegeven op de mutaties ten opzichte van de september suppletoire begroting 2026. Zie voor de gehanteerde norm de leeswijzer.

Verplichtingen
De verlaging van het verplichtingenbudget met € 12,4 miljoen wordt met name veroorzaakt door de volgende mutaties:

– Overboeking artikel 21 naar de begroting van het ministerie van EZK (Klimaat- en Energiefondsmiddelen): Er wordt € 20,2 miljoen aan verplichtingen overgeboekt naar EZK voor het IenW-deel voor de openstelling van de Demonstratie Energie- en Klimaatinnovatie regeling (DEI+) in 2026. Dit betreft vooral een financieel-technische exercitie, gezien dit Klimaatfondsmiddelen betreft. Vanaf het jaar 2027 worden de

middelen op artikel 21 door de overgang van Circulaire Economie (CE) geraamd op de begroting van EZK; de doorwerking naar latere jaren is daarmee komend jaar derhalve onderdeel van de EZK-begroting.
– Correctie negatieve budgetstand DEI-CE (Klimaat- en Energiefondsmiddelen): Dit betreft een ophoging van het verplichtingenbudget met € 5,7 miljoen om de negatieve budgetstand op te heffen, die was ontstaan door de hierboven genoemde overboeking naar EZK.
– Verplichtingenophoging EKOO circulaire plastics (Klimaatfondsmiddelen): Dit betreft een verplichtingenophoging (€ 2,1 miljoen Klimaat-en Energiefondsmiddelen en € 1,0 miljoen reguliere middelen) ten behoeve van subsidieverleningen in het kader van de regeling Energie & Klimaat Onderzoek en Ontwikkeling (EKOO). Uit het prognoseoverzicht van de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO) blijkt dat er meer subsidieaanvragen zijn ontvangen.
– Het restant van - € 1,0 miljoen verplichtingenbudget wordt verklaard door diverse kleine mutaties.

Uitgaven
5 Duurzame productieketens
Subsidies
Het subsidiebudget wordt met € 3,5 miljoen verlaagd. Dit komt met name door de volgende mutaties:
– IenW-deel DEI+ regeling (Klimaat- en Energiefondsmiddelen): Deze overboeking van € 2,7 miljoen naar het Min EZK betreft het IenW aandeel voor de DEI+ regeling (Subsidie Demonstratie Energie- en Klimaatinnovatie).
– Het restant van - € 0,8 miljoen wordt verklaard door diverse kleine mutaties.

Ontvangsten
De ontvangstenmutaties zijn kleiner dan de gehanteerde norm en worden daarom niet toegelicht. Zie voor de gehanteerde norm de leeswijzer.

3.11 Artikel 22 Omgevingsveiligheid en Milieurisico's

Budgettaire gevolgen van beleid

Tabel 15 Budgettaire gevolgen van beleid artikel 22 Omgevingsveiligheid en Milieurisico's (bedragen x € 1.000)

		Vastgestelde begroting (incl. Suppletoire begrotingen, NvW en amendementen) (1)	Mutaties 2e suppletoire begroting (2)	Stand 2e suppletoire begroting (3) = (1) + (2)
Art.	**Verplichtingen**	**189.273**	**– 687**	**188.586**
	Uitgaven	**88.308**	**– 1.887**	**86.421**
22.1	**Veiligheid chemische stoffen**	**31.594**	**– 2.785**	**28.809**
	Opdrachten	*11.482*	*– 2.835*	*8.647*
	KF: NVS	148	0	148
	Waarvan RWS	75	0	75
	Waarvan RIVM	4.612	250	4.862
	Uitvoering Veiligheid	1.416	– 368	1.048
	Uitvoering stoffen en Milieu & Gezondheid	4.289	– 2.617	1.672
	Overige opdrachten	942	– 100	842
	Bijdrage aan agentschappen	*19.232*	*0*	*19.232*
	Bijdrage aan RWS	4.286	0	4.286
	Bijdrage aan RIVM	14.672	0	14.672
	Overige bijdragen	274	0	274
	Bijdrage aan (inter-)nationale organisaties	*405*	*50*	*455*
	Overig	405	50	455
	Bijdrage aan ZBO's/RWT's	*475*	*0*	*475*
	Overige Bijdragen	475	0	475
22.2	**Veiligheid biotechnologie**	**6.806**	**35**	**6.841**
	Opdrachten	*1.324*	*– 27*	*1.297*
	Veiligheid Genetisch Gemodificeerde Organismen (GGO)	733	– 27	706
	Overige opdrachten	591	0	591
	Bijdrage aan agentschappen	*5.482*	*0*	*5.482*
	Bijdrage aan agentschap RIVM	3.492	0	3.492
	Bijdrage aan COGEM	1.990	0	1.990
	Bijdrage aan (inter-)nationale organisaties	*0*	*62*	*62*
	overige bijdragen	0	62	62
22.3	**Veiligheid bedrijven en transport**	**49.908**	**863**	**50.771**
	Opdrachten	*8.356*	*1.109*	*9.465*
	Omgevingsveiligheid	2.232	1.175	3.407
	Asbest	2.489	0	2.489
	Waarvan RWS	720	– 5	715
	VTH-stelsel	503	450	953
	Waarvan RIVM	158	0	158
	Overige opdrachten	2.254	– 511	1.743
	Subsidies (regelingen)	*18.826*	*– 832*	*17.994*
	inrichting & transport	4.346	– 82	4.264
	Overige subsidies	14.480	– 750	13.730
	Bijdrage aan agentschappen	*18.006*	*121*	*18.127*
	Bijdrage aan RWS	9.890	0	9.890
	Bijdrage aan RVO	1.284	121	1.405
	Bijdrage aan RIVM	6.832	0	6.832
	Bijdrage aan (inter-)nationale organisaties	*30*	*0*	*30*
	Overige bijdragen	30	0	30
	Inkomensoverdrachten	*4.690*	*465*	*5.155*
	Inkomensoverdrachten mesothelioom	4.690	465	5.155
	Ontvangsten	**1.250**	**465**	**1.715**

Toelichting
Onderstaand wordt op het niveau van financieel instrument, de verplichtingen en de ontvangsten een toelichting gegeven op de mutaties ten opzichte van de september suppletoire begroting 2026. Zie voor de gehanteerde norm de leeswijzer.

Verplichtingen
De verplichtingenmutaties zijn kleiner dan de gehanteerde norm en worden daarom niet toegelicht. Zie voor de gehanteerde norm de leeswijzer.

Uitgaven
1 Veiligheid chemische stoffen
Opdrachten

Het opdrachtenbudget wordt met € 2,8 miljoen verlaagd. Dit komt met name door de volgende mutaties:
– Uitvoering stoffen en Milieu & Gezondheid: Het gaat hierbij om een overboeking (€ 2,0 miljoen) van IenW naar LVVN voor de uitvoeringskosten van het College voor de toelating van gewasbeschermingsmiddelen en biociden (Ctgb). De minister van IenW is verantwoordelijk voor het biocidebeleid dat door het Ctgb wordt uitgevoerd.
– Het restant van - € 0,8 miljoen wordt verklaard door diverse kleine mutaties.

2 Veiligheid biotechnologie
De uitgavenenmutaties zijn kleiner dan de gehanteerde norm en worden daarom niet toegelicht. Zie voor de gehanteerde norm de leeswijzer.

3 Veiligheid bedrijven en transport
De uitgavenenmutaties zijn kleiner dan de gehanteerde norm en worden daarom niet toegelicht. Zie voor de gehanteerde norm de leeswijzer.

Ontvangsten
De ontvangstenmutaties zijn kleiner dan de gehanteerde norm en worden daarom niet toegelicht. Zie voor de gehanteerde norm de leeswijzer.

3.12 Artikel 23 Meteorologie, Seismologie en Aardobservatie

Budgettaire gevolgen van beleid

Tabel 16 Budgettaire gevolgen van beleid artikel 23 Meteorologie, Seismolologie en Aardobservatie (bedragen x € 1.000)

		Vastgestelde begroting (incl. Suppletoire begrotingen, NvW en amendementen) (1)	Mutaties 2e suppletoire begroting (2)	Stand 2e suppletoire begroting (3) = (1) + (2)
Art.	**Verplichtingen**	**87.109**	**303**	**87.412**
	Uitgaven	**88.049**	**303**	**88.352**
23.1	**Meteorologie en seismologie**	**61.243**	**303**	**61.546**
	Bijdrage aan agentschappen	*56.711*	*303*	*57.014*
	Waarvan bijdragen aan agentschap KNMI	56.711	303	57.014
	Bijdrage aan (inter-)nationale organisaties	*4.532*	*0*	*4.532*
	Contributie WMO (HGIS)	970	0	970
	Contributie ECMWF (HGIS)	3.524	0	3.524
	Overige bijdragen aan (inter-)nationale organisaties	38	0	38
23.2	**Aardobservatie**	**26.806**	**0**	**26.806**
	Bijdrage aan agentschappen	*26.806*	*0*	*26.806*
	KNMI: Bijdrage voor Aardobservatie	26.806	0	26.806
	Ontvangsten	**0**	**0**	**0**

Toelichting
Onderstaand wordt op het niveau van financieel instrument, de verplichtingen en de ontvangsten een toelichting gegeven op de mutaties ten opzichte van de september suppletoire begroting 2026. Zie voor de gehanteerde norm de leeswijzer.

Verplichtingen
De verplichtingenmutaties zijn kleiner dan de gehanteerde norm en worden daarom niet toegelicht. Zie voor de gehanteerde norm de leeswijzer.

Uitgaven
De uitgavenmutaties zijn kleiner dan de gehanteerde norm en worden daarom niet toegelicht. Zie voor de gehanteerde norm de leeswijzer.

Ontvangsten
De ontvangstenmutaties zijn kleiner dan de gehanteerde norm en worden daarom niet toegelicht. Zie voor de gehanteerde norm de leeswijzer.

3.13 Artikel 24 Inspectie Leefomgeving en Transport

Budgettaire gevolgen van beleid

Tabel 17 Budgettaire gevolgen van beleid artikel 24 Inspectie Leefomgeving en Transport (bedragen x € 1.000)

		Vastgestelde begroting (incl. Suppletoire begrotingen, NvW en amendementen) (1)	Mutaties 2e suppletoire begroting (2)	Stand 2e suppletoire begroting (3) = (1) + (2)
Art.	**Verplichtingen**	**254.044**	**– 3.757**	**250.287**
	Uitgaven	**256.243**	**– 3.757**	**252.486**
24.1	**Personele uitgaven**	**227.616**	**– 12.365**	**215.251**
	Personele uitgaven	*227.616*	*– 12.365*	*215.251*
	Eigen personeel	210.354	– 12.365	197.989
	Externe Inhuur	17.262	0	17.262
24.2	**Materiële uitgaven**	**28.627**	**8.608**	**37.235**
	Materiële uitgaven	*28.627*	*8.608*	*37.235*
	ICT	6.346	3.112	9.458
	Bijdragen aan SSOs	9.705	– 769	8.936
	overige materiele uitgaven	12.576	6.265	18.841
	Ontvangsten	**16.678**	**0**	**16.678**

Toelichting
Onderstaand wordt op het niveau van financieel instrument, de verplichtingen en de ontvangsten een toelichting gegeven op de mutaties ten opzichte van de september suppletoire begroting 2026. Zie voor de gehanteerde norm de leeswijzer.

Verplichtingen
De verplichtingenmutaties zijn kleiner dan de gehanteerde norm en worden daarom niet toegelicht. Zie voor de gehanteerde norm de leeswijzer.

Uitgaven
1 Personele uitgaven

Personele uitgaven

Het budget wordt met € 12,4 miljoen verlaagd. Dit komt met name door de volgende mutaties:

Eigen personeel: Door de selectieve vacaturestop, het terugdringen van inhuur en het langzamer in kunnen groeien op nieuwe taken hoeft niet het hele geraamde bedrag voor eigen personeel ingezet te worden. Hierom is € 8,0 miljoen ingezet voor materieel, omdat hier de kosten hoger uitvallen. Dit komt door een aantal redenen, zoals een voorkeur voor opdrachten in de markt zetten boven externe inhuur vanwege de aard van de opdracht en hoge uitgaven voor een applicatie voor luchtvaartverlening. Daarnaast is er € 4,0 miljoen overgedragen naar het IenW brede beeld om andere tegenvallers op de IenW begroting te dekken.

2 Materiële uitgaven

Materiële uitgaven

Het budget wordt met € 8,6 miljoen verhoogd. Dit komt met name door de volgende mutaties:

ICT: Dit budget wordt met € 3,1 miljoen verhoogd. Dit komt met name door een overheveling van budget van regulier materieel naar ICT van € 2,0 miljoen. Dit jaar is er in ICT geïnvesteerd en dit budget wordt overgeheveld om de lopende ICT aanvragen te kunnen realiseren.

Overige materiële uitgaven: In totaal wordt het budget met € 6,3 miljoen verhoogd. Dit betreft de overboeking van eigen personeel naar overige materiële uitgaven van € 8,0 miljoen zoals hierboven onder *Personele uitgaven* staat toegelicht. Daarnaast wordt het budget met € 2,0 miljoen verlaagd door de overheveling van overige materiele uitgaven naar ICT zoals hierboven staat toegelicht.

Ontvangsten
De ontvangstenmutaties zijn kleiner dan de gehanteerde norm en worden daarom niet toegelicht. Zie voor de gehanteerde norm de leeswijzer.

3.14 Artikel 25 Brede Doeluitkering

Budgettaire gevolgen van beleid

Tabel 18 Budgettaire gevolgen van beleid artikel 25 Brede Doeluitkering (bedragen x € 1.000)

		Vastgestelde begroting (incl. Suppletoire begrotingen, NvW en amendementen) (1)	Mutaties 2e suppletoire begroting (2)	Stand 2e suppletoire begroting (3) = (1) + (2)
Art.	**Verplichtingen**	**1.175.354**	**– 6.448**	**1.168.906**
	Uitgaven	**1.405.188**	**– 6.448**	**1.398.740**
25.1	**Brede doeluitkering**	**1.405.188**	**– 6.448**	**1.398.740**
	Bijdrage aan medeoverheden	*1.405.188*	*– 6.448*	*1.398.740*
	Overige bijdragen	1.405.188	– 6.448	1.398.740
	Ontvangsten	**0**	**0**	**0**

Toelichting
Onderstaand wordt op het niveau van financieel instrument, de verplichtingen en de ontvangsten een toelichting gegeven op de mutaties ten opzichte van de september suppletoire begroting 2026. Zie voor de gehanteerde norm de leeswijzer.

Verplichtingen
De verplichtingenmutaties zijn kleiner dan de gehanteerde norm en worden daarom niet toegelicht. Zie voor de gehanteerde norm de leeswijzer.

Uitgaven
De uitgavenmutaties zijn kleiner dan de gehanteerde norm en worden daarom niet toegelicht. Zie voor de gehanteerde norm de leeswijzer.

Ontvangsten
Er hebben geen ontvangstenmutaties plaatsgevonden op dit artikel.

4 Niet-beleidsartikelen

4.1 Artikel 97 Algemeen Kerndepartement

Tabel 19 Algemeen Kerndepartement (Bedragen x € 1.000)

		Vastgestelde begroting (incl. Suppletoire begrotingen, NvW en amendementen) (1)	Mutaties 2e suppletoire begroting (2)	Stand 2e suppletoire begroting (3) = (1) + (2)
Art.	**Verplichtingen**	**255.347**	**4.503**	**259.850**
	Uitgaven	**131.944**	**– 233**	**131.711**
97.1	**Algemeen departement**	**128.966**	**– 233**	**128.733**
	Opdrachten	*112.535*	*– 233*	*112.302*
	van A naar Beter	1.865	100	1.965
	Externe juridische advisering	2.053	150	2.203
	Onderzoeken PBL	5.164	292	5.456
	Onderzoeken ANVS	4.720	– 1.800	2.920
	DCC	10.442	0	10.442
	Regeringsvliegtuig	17.766	209	17.975
	Overige opdrachten	70.525	816	71.341
	Subsidies (regelingen)	*29*	*0*	*29*
	Overige subsidies	29	0	29
	Bijdrage aan agentschappen	*16.402*	*0*	*16.402*
	Bijdrage aan agentschap RWS	3.592	0	3.592
	Bijdrage aan agentschap KNMI	3.324	0	3.324
	Overige bijdragen	9.486	0	9.486
97.3	**Testen reizigers**	**2.978**	**0**	**2.978**
	Opdrachten	*2.978*	*0*	*2.978*
	Testen COVID-19	2.978	0	2.978
	Ontvangsten	**1.967**	**209**	**2.176**

Toelichting
Onderstaand wordt op het niveau van financieel instrument, de verplichtingen en de ontvangsten een toelichting gegeven op de mutaties ten opzichte van de tweede suppletoire begroting 2026. Zie voor de gehanteerde norm de leeswijzer.

Verplichtingen
De verhoging van het verplichtingenbudget met € 4,5 miljoen wordt voornamelijk veroorzaakt door de hieronder toegelichte mutaties:
– Verplichtingenophoging voor RIVM in verband met het vastleggen van een contractuele verplichting voor het jaar 2027 (€ 4,6 miljoen).

Uitgaven
De uitgavenmutaties zijn kleiner dan de gehanteerde norm en worden daarom niet toegelicht. Zie voor de gehanteerde norm de leeswijzer.

Ontvangsten
De ontvangstenmutaties zijn kleiner dan de gehanteerde norm en worden daarom niet toegelicht. Zie voor de gehanteerde norm de leeswijzer.

4.2 Artikel 98 Apparaat Kerndepartement

Tabel 20 Apparaatsuitgaven Kerndepartement (Bedragen x € 1.000)

Art.		Vastgestelde begroting (incl. Suppletoire begrotingen, NvW en amendementen) (1)	Mutaties 2e suppletoire begroting (2)	Stand 2e suppletoire begroting (3) = (1) + (2)
Art.	**Verplichtingen**	**513.595**	**38.479**	**552.074**
	Uitgaven	**564.973**	**3.179**	**568.152**
98.1	**Personele uitgaven**	**421.915**	**4.875**	**426.790**
	Personele uitgaven	*421.915*	*4.875*	*426.790*
	Eigen personeel	375.770	8.441	384.211
	Externe inhuur	45.300	– 3.491	41.809
	Overige personele uitgaven	845	– 75	770
98.2	**Materiële uitgaven**	**143.058**	**– 1.696**	**141.362**
	Materiële uitgaven	*143.058*	*– 1.696*	*141.362*
	ICT	49.474	7.240	56.714
	Bijdrage aan SSO's	63.808	5.155	68.963
	Overige materiële uitgaven	29.776	– 14.091	15.685
	Ontvangsten	**5.880**	**121**	**6.001**

Toelichting
Onderstaand wordt op het niveau van financieel instrument, de verplichtingen en de ontvangsten een toelichting gegeven op de mutaties ten opzichte van de tweede suppletoire begroting 2026. Zie voor de gehanteerde norm de leeswijzer.

Verplichtingen
Het verplichtingenbudget wordt met € 38,5 miljoen verhoogd en zal met de Voorjaarsnota 2027 worden verlaagd met hetzelfde bedrag.
De verhoging van het verplichtingenbudget wordt veroorzaakt door de hieronder toegelichte mutaties:
- Het verplichtingenbudget wordt opgehoogd met € 32,2 miljoen voor het vastleggen van de ICT dienstverlening voor 2027.
- Het uitgaven en verplichtingenbudget van artikel 98 is met € 4,1 miljoen opgehoogd met meevalles uit het IenW brede beeld ter dekking van de onder eigen personeel genoemde tegenvaller.
- Het verplichtingenbudget wordt opgehoogd met € 3,3 miljoen om de opdrachten omtrent de nieuwe online samenwerkingsruimte Horizon te kunnen verplichten.

Uitgaven
1 Personele uitgaven
De personele uitgaven zijn met € 4,9 miljoen verhoogd en wordt met name verklaard door:

Eigen personeel: De uitgaven op eigen personeel zijn met € 8,4 miljoen verhoogd en wordt met name verklaard door.
- Om de continuïteit van de dienstverlening te waarborgen, is vanwege aanvullende wettelijke taken en langdurig verzuim tijdelijk bovenformatieve en externe inzet noodzakelijk. De kosten hiervan worden gedekt uit IenW-brede meevallers (€ 4,1 miljoen).

– Voor de IenW-brede Werkkostenregeling (WKR) is aanvullende dekking nodig voor de eindheffing over vergoedingen en verstrekkingen aan medewerkers die buiten de fiscale vrije ruimte vallen. De kosten hiervan worden gedekt uit IenW-brede meevallers (€ 4,0 miljoen).
– Diverse mutaties (€ 0,3 miljoen).

Externe inhuur: De uitgaven op inhuur externen zijn met € 3,5 miljoen verlaagd en wordt met name verklaard door:
– De inhuurkosten voor Luchtvaart en Maritieme zaken vallen lager uit dan verwacht. Deze middelen worden teruggegeven aan het IenW brede beeld om andere tegenvallers te kunnen dekken(€ 1,3 miljoen).
– Detacheringen voor het project om onze administratiesystemen te vernieuwen verlopen via de personeelsbudgetten in plaats van externe inhuur (€ 1,0 miljoen).
– Vooruitlopend op taakstellingen worden langdurig openstaande vacatures niet ingevuld met inhuur en zijn de vacatures afgeschaald, hierdoor vallen de inhuurkosten in 2026 lager uit (€ 0,9 miljoen).
– Diverse kleinere mutaties (€ 0,3 miljoen).

2 Materiële uitgaven
De uitgavenmutaties zijn kleiner dan de gehanteerde norm en worden daarom niet toegelicht. Zie voor de gehanteerde norm de leeswijzer.

Ontvangsten
De ontvangstenmutaties zijn kleiner dan de gehanteerde norm en worden daarom niet toegelicht. Zie voor de gehanteerde norm de leeswijzer.

4.3 Artikel 99 Nog onverdeeld

Tabel 21 Nog onderdeeld (Bedragen x € 1.000)				
		Vastgestelde begroting (incl. Suppletoire begrotingen, NvW en amendementen) (1)	Mutaties 2e suppletoire begroting (2)	Stand 2e suppletoire begroting (3) = (1) + (2)
Art.	**Verplichtingen**	**0**	**0**	**0**
	Uitgaven	**0**	**0**	**0**
99.1	**Nog Onverdeeld**	**0**	**0**	**0**
	Nog te verdelen	**0**	**0**	**0**
	Nog te verdelen	0	0	0
	Ontvangsten	**0**	**0**	**0**

Toelichting
Er hebben geen mutaties op dit artikel bij de tweede suppletoire begroting plaatsgevonden.

5 Agentschappen

5.1 Agentschap Rijkswaterstaat

Tabel 22 Exploitatieoverzicht agentschap Rijkswaterstaat Tweede suppletoire begroting 2026 (bedragen x € 1.000)

Omschrijving	(1) Vastgestelde begroting (incl. Suppletoire Begrotingen, NvW en amendementen)	(2) Mutaties 2e suppletoire begroting	Totaal geraamd (3) = (1) + (2)
Baten			
Baten als tegenprestatie voor levering van input	4.848.622	15.407	4.864.029
waarvan bijdrage aan apparaat (interne kosten)	*1.792.945*	11.358	1.804.303
waarvan bijdrage aan exploitatie en onderhoud	*2.929.588*	– 7.515	2.922.073
waarvan bijdrage aan te verlenen diensten	*126.089*	11.564	137.653
Baten uit reeds ontvangen bijdragen voor levering van input	192.889	1.400	194.289
waarvan Saldo Op Ontvangen Bijdragen voor exploitatie en onderhoud	*55.034*	90.662	145.696
waarvan Saldo Op Ontvangen Bijdragen voor te verlenen diensten	*137.855*	– 89.262	48.593
Rentebaten	25.216	3.337	28.553
Vrijval voorzieningen	0	0	0
Bijzondere baten	1.500	1.500	3.000
Totaal baten	**5.068.227**	**21.644**	**5.089.871**
Lasten			
Apparaatskosten	1.812.452	– 45.511	1.766.941
- Personele kosten	1.419.249	– 37.249	1.382.000
waarvan eigen personeel	*1.293.494*	*– 25.494*	*1.268.000*
waarvan inhuur externen	*72.000*	*– 8.000*	*64.000*
waarvan overige personele kosten	*53.755*	*– 3.755*	*50.000*
- Materiele kosten	393.203	– 8.262	384.941
waarvan apparaat ICT	*69.990*	*– 5.990*	*64.000*
waarvan bijdrage aan SSO's	*88.864*	*– 1.864*	*87.000*
waarvan overige materiele kosten	*234.349*	*– 408*	*233.941*
Kosten uitbesteed werk en andere externe kosten	3.263.944	7.225	3.271.169
Rentelasten	3.421	– 61	3.360
Afschrijvingskosten	21.179	– 200	20.979
- Materieel	21.084	– 200	20.884
waarvan apparaat ICT	*5.583*	*– 29*	*5.554*
waarvan overige materiele afschrijvingskosten	*15.501*	*– 171*	*15.330*
- Immaterieel	95	0	95
Overige lasten	0	1.338	1.338
waarvan dotaties voorzieningen	*0*	*400*	*400*
waarvan bijzondere lasten	*0*	*938*	*938*
Totaal lasten	**5.100.996**	**– 37.209**	**5.063.787**
Saldo van baten en lasten gewone bedrijfsuitoefening	**– 32.769**	**58.853**	**26.084**
Agentschapsdeel Vpb-lasten	4.273	699	4.972
Saldo van baten en lasten	**– 37.042**	**58.154**	**21.112**
Dotatie/onttrekking aan reserve Rijksrederij	9.412	0	9.412
Te verdelen resultaat	**– 46.454**	**58.154**	**11.700**

Toelichting
Baten
Baten als tegenprestatie voor levering van input
Bijdrage aan apparaat
De bijdrage aan apparaat dient ter dekking van de interne kosten van RWS (apparaatskosten inclusief rente- en afschrijvingskosten) die verband houden met exploitatie, onderhoud en vernieuwing, ontwikkeling en beleidsondersteuning en –advisering (BOA).

De hogere bijdrage aan apparaat ten opzichte van de suppletoire begroting september 2026 ad. € 11,4 miljoen is met name veroorzaakt door:
– Indexering verlofsaldo (€ 5,4 miljoen). Bijdrage voor de verplichte indexering van het openstaande verlofsaldo ultimo 2025 met de cao-loonsverhoging per 1 juli 2026 van 2,7%;
– het saldo van mutaties < € 5 miljoen (€ 6 miljoen).

Bijdrage aan exploitatie en onderhoud
De bijdragen aan exploitatie en onderhoud dient ter dekking van de externe kosten die samenhangen met afspraken over het basiskwaliteitsniveau (BKN) voor exploitatie en onderhoud.

De lagere bijdrage aan exploitatie en onderhoud ten opzichte van de suppletoire begroting september 2026 ad. € -7,5 miljoen is met name veroorzaakt door:
– Verkregen decharge voor het afronden en doelmatig uitvoeren van het RWS-versterkingsprogramma Cybersecurity, waarbij het resterende budget is terugbetaald aan IenW (€ -7,2 miljoen);
– het saldo van mutaties < € 5 miljoen (€ -0,3 miljoen).

Bijdrage aan te verlenen diensten
De bijdragen aan te verlenen diensten dient ter dekking van de externe kosten in het kader van planning en studies, Caribisch Nederland, Werken voor en met Partners, aanvullende opdrachten van het moederdepartement die niet tot BKN behoren en overige opdrachten.

De hogere bijdrage aan te verlenen diensten ten opzichte van de suppletoire begroting september 2026 (€ 11,6 miljoen) is met name het gevolg van:
– Bijdrage van het ministerie van Klimaat en Groene Groei voor de beheerkosten van sensor- en datadiensten ten behoeve van het Maritiem Informatievoorzieningen Servicepunt 1 en 3 (MIVSP-1 en MIVSP- 3) (€ 6,1 miljoen);
– aanvullende programmamiddelen voor het uitvoeren van het onderzoeksprogramma 2026 voor de water en bodemopgaven. Dit onderzoeksprogramma wordt uitgevoerd onder de Subsidieregeling Instituten voor Toegepast Onderzoek (SITO-regeling) (€ 4,3 miljoen);
– het saldo van mutaties < € 5 miljoen (€ 1,2 miljoen).

Baten uit reeds ontvangen bijdragen voor levering van input
Saldo Op Ontvangen Bijdragen voor exploitatie en onderhoud
Onder dit saldo vallen de ontvangsten en uitgaven die samenhangen met afspraken over het basiskwaliteitsniveau (BKN). De huidige prognose geeft het beeld dat RWS meer opdrachten in de markt zet dan het aan baten ontvangt. De geraamde afname bedraagt € 145,7 miljoen. Dit is een verdere afname van € 90,7 miljoen ten opzichte van de suppletoire begroting september 2026.

Saldo Op Ontvangen Bijdragen voor te verlenen diensten
Onder dit saldo vallen de baten en lasten in het kader van planstudies, Caribisch Nederland, werken voor en met partners, aanvullende opdrachten van het moederdepartement die niet tot BKN behoren en overige opdrachten. De huidige prognose geeft het beeld dat RWS minder opdrachten uitvoert dan werd verwacht bij het opstellen van de suppletoire begroting september 2026. De geraamde afname over 2026 bedraagt € 48,6 miljoen. Deze verwachte afname is minder hoog (€ 89,3 miljoen) dan geprognosticeerd bij de suppletoire begroting september 2026.

Rentebaten
Voor 2026 zijn de verwachte rentebaten hoger dan waarvan bij suppletoire begroting september 2026 is uitgegaan (€ 3,3 miljoen). Dit is het gevolg van een verhoging van het rentepercentage en het afsluiten van een kortlopend deposito voor hogere renteopbrengsten.

Bijzondere baten
Ten opzichte van de suppletoire begroting september 2026 nemen de verwachte bijzondere baten met € 1,5 miljoen toe. Dit is het gevolg van een BTW teruggave over de jaren 2022-2024 die valt onder de Pro rata BTW-regeling.

Lasten
Apparaatskosten
Personele kosten
De personele kosten bestaan uit de kosten van het eigen personeel en de kosten van de ingehuurde capaciteit voor de uitvoering van kerntaken.

Eigen personeel
De afname van de kosten eigen personeel ten opzichte van de suppletoire begroting september ad. € 25,5 miljoen is het gevolg van het Herstelplan Resultaat Agentschap (HeRA). Met het plan van aanpak HeRA zet RWS actie om met diverse maatregelen en een gefaseerde aanpak weer een financieel duurzame organisatie te worden. Eén van de belangrijkste maatregelen is stringent vacaturemanagement, waardoor de bezetting met ruim 200 fte is teruggebracht.

Inhuur externen
De lagere verwachte inhuur dan ingeschat bij suppletoire begroting september (€ -8 miljoen) is met name het gevolg van Verambtelijking in het kader van de taakstelling Kabinet Schoof en de wet DBA. Daarnaast is de lagere verwachte inhuur ook het gevolg van het beperken van inhuur vanuit HeRA.

Materiële kosten
De materiële kosten bestaan uit de kosten voor apparaat gebonden ICT-middelen, de bijdrage aan SSO's die bedrijfsvoeringsdiensten leveren en overige materiële kosten.

De verwachte materiële kosten zijn lager dan bij suppletoire begroting september (€ -8,3 miljoen), met name door verwachte afname van de apparaat gebonden ICT (€ -6 miljoen). Deze afname is het gevolg van het besluit om met ingang van 2026 mobiele telefoons te activeren. Door voorraadopbouw in 2025 worden er geen mobiele telefoons aangeschaft in 2026. De eerste activering is voor 2027 voorzien, waarbij de kosten dan

onder de afschrijvingskosten apparaat ICT worden verantwoord. Daarnaast verwacht RWS een lagere bijdrage aan SSO's, die voornamelijk wordt veroorzaakt door daling van de huurkosten (€ -1,8 miljoen).

Kosten uitbesteed werk en andere externe kosten
Voor de prognose van de kosten uitbesteed werk en andere externe kosten is uitgegaan van de stand besteed (het saldo van gerealiseerde kosten en vastgelegde verplichtingen) per ultimo september (€ 3,3 miljard). De prognose vanuit de organisatie geeft een hogere realisatieverwachting van ongeveer € 3,5 miljard. Rekening houdend met eventuele vertragingen verwacht RWS over 2026 een realisatie tussen de bandbreedte van € 3 – € 3,5 miljard.

Overige lasten
Dotaties voorzieningen
De toename van de dotaties is het gevolg van een dotatie aan de reorganisatievoorziening Rijksrederij (€ 0,4 miljoen).

Bijzondere lasten
De prognose van bijzondere lasten is het gevolg van negatieve koers- en prijsverschillen en boekverliezen op verkopen van activa.

Agentschapsdeel VpB-lasten
De prognose van de Vennootschapsbelasting (Vpb)-lasten neemt toe ten opzichte van de suppletoire begroting september (€ 0,7 miljoen). Levering van energie (onder anderen de Coentunnel en het traject Maasvlakte-Vaanplein A15), is vanwege winstgevendheid, op te nemen in de Vpb aangifte 2025. Hier was eerder nog geen rekening mee gehouden.

Te verdelen resultaat
In vergelijking met de suppletoire begroting september valt het verwachte resultaat positief uit. Ten opzichte van de suppletoire begroting september bedraagt de mutatie € 58,2 miljoen. Dit is met name het gevolg van:
– Lagere personeelskosten door stringent vacaturemanagement als gevolg van HeRA (€ 21,2 miljoen);
– hogere bijdrage aan apparaat uit verkregen opdrachten (€ 13 miljoen);
– lagere externe inhuur als gevolg van Verambtelijking in het kader van de taakstelling Kabinet Schoof en de wet DBA en het beperken van inhuur vanuit HeRA (€ 8 miljoen);
– lagere onderhoudsprognose Rijksrederij (€ 7 miljoen);
– bijdrage voor de verplichte indexering van het verlofsaldo per ultimo 2025 (€ 5,4 miljoen);
– het saldo van mutaties < € 5 miljoen (€ 3,6 miljoen).

Tabel 23 Kasstroomoverzicht agentschap Rijkswaterstaat Tweede suppletoire begroting 2026 (bedragen x € 1.000)				
	Omschrijving	(1) Vastgestelde begroting (incl. Suppletoire Begrotingen, NvW en amendementen)	(2) Mutaties 2e suppletoire begroting	Totaal geraamd (3) = (1) + (2)
1.	**Rekening courant RHB 1 januari 2026**	**1.333.174**		**1.333.174**
	Totaal ontvangsten operationele kasstroom (+)	4.875.338	20.244	4.895.582
	Totaal uitgaven operationele kasstroom (-/-)	– 5.084.090	37.409	– 5.046.681
2.	**Totaal operationele kasstroom**	**– 208.752**	**57.653**	**– 151.099**
	Totaal investeringen (-/-)	– 70.116	3.301	– 66.815
	Totaal boekwaarde desinvesteringen (+)	0	0	0
3.	**Totaal investeringskasstroom**	**– 70.116**	**3.301**	**– 66.815**
	Eenmalige uitkering aan moederdepartement (-/-)	0	0	0
	Eenmalige storting door het moederdepartement (+)	0	0	0
	Aflossingen op leningen (-/-)	– 18.403	190	– 18.213
	Beroep op leenfaciliteit (+)	66.610	– 5.189	61.421
4.	**Totaal financieringskasstroom**	**48.207**	**– 4.999**	**43.208**
5.	**Rekening courant RHB 31 december 2026 (=1+2+3+4)**	**1.102.513**	**55.955**	**1.158.468**

Toelichting
Operationele kasstroom
Hieronder vallen de ontvangsten en uitgaven uit de reguliere bedrijfsvoering.

De hogere ontvangsten operationele kasstroom ten opzichte van de suppletoire begroting september 2026 (€ 20,2 miljoen) worden met name veroorzaakt door de hogere bijdragen aan apparaat, te verlenen diensten en hogere rentebaten. Zie hiervoor ook de toelichting onder «Baten als tegenprestatie voor levering van input» en «Rentebaten».

De lagere uitgaven operationele kasstroom ten opzichte van de suppletoire begroting september 2026 ad. € 37,4 miljoen worden met name veroorzaakt door de lagere personele en materiële kosten. Voor meer toelichting wordt verwezen naar hetgeen is opgenomen onder de posten personele- en materiële kosten.

Investeringskasstroom
Hieronder vallen de investeringen in nieuwe en bestaande activa en de boekwaarden, boekwinsten en boekverliezen van de verschrootte en verkochte vaste activa.

De lagere investeringen ten opzichte van de suppletoire begroting september ad. € 3,3 miljoen bestaat uit meerdere delen:
– Lagere investeringen voor in totaal € 5,5 miljoen. Dit wordt met name veroorzaakt in de categorieën Grond en gebouwen door vertragingen in realisatie (€ 2,3 miljoen), Inventaris voortkomend uit HeRA maatregelen (€ 2 miljoen), Voer-, vaar- en vliegtuigen (€ 0,2 miljoen) door besparingen als gevolg van duurzame inzet van gladheidsbestrijding, Hardware/elektronische hulpmiddelen (€ 0,4 miljoen) doordat investeringen om financiële (aantrekkelijke) redenen naar achter zijn geschoven en Overige materiele vast activa (€ 0,6 miljoen) door vertraging in de aanbesteding van Oliekerende schermen;

– investeringen die niet eerder in de prognose waren opgenomen, in totaal € -2,2 miljoen. Dit betreft met name investeringen in Voer-, vaar- en vliegtuigen in aanbouw (€ -1,3 miljoen) en Grond en gebouwen (€ -0,9 miljoen). Voor deze investeringen kan geen beroep worden gedaan op de leenfaciliteit.

Financieringskasstroom
Hieronder vallen alle geldstromen die te relateren zijn aan de financiering van RWS.

Het lagere beroep op de leenfaciliteit ten opzichte van de suppletoire begroting september ad. € -5,2 miljoen is met name het gevolg van de hierboven genoemde lagere investeringen.

5.2 Agentschap Koninklijk Nederlands Metereologisch Instituut

Tabel 24 Exploitatieoverzicht agentschap KNMI Tweede suppletoire begroting 2026 (bedragen x € 1.000)

	(1) Vastgestelde begroting (incl. Suppletoire Begrotingen, NvW en amendementen)	(2) Mutaties 2e suppletoire begroting	(3) = (1) + (2) Totaal geraamd
Baten			
Baten	134.960	– 6.722	128.238
waarvan bijdrage aan basis	81.859	– 3.622	78.237
waarvan bijdrage aan maatwerk	32.822	– 3.100	29.722
waarvan bijdrage aan subsidie	20.279	0	20.279
Rentebaten	400	0	400
Vrijval voorzieningen	0	0	0
Bijzondere baten	0	0	0
Totaal baten	**135.360**	**– 6.722**	**128.638**
	0	**0**	**0**
Lasten	0	0	0
Apparaatskosten	110.938	– 7.166	103.772
- Personele kosten	63.355	– 1.500	61.855
waarvan eigen personeel	61.431	– 1.500	59.931
waarvan inhuur externen	1.924	0	1.924
waarvan overige personele kosten	0	0	0
- Materiële kosten	47.583	– 5.666	41.917
waarvan apparaat ICT	19.018	– 2.018	17.000
waarvan bijdrage aan SSO's	2.725	500	3.225
waarvan overige materiële kosten	25.840	– 4.148	21.692
Kosten uitbesteed werk en andere externe kosten	25.761	– 1.510	24.251
waarvan Aardobservatie	25.761	– 1.510	24.251
Rentelasten	171	0	171
Afschrijvingskosten	2.061	– 500	1.561
- Materieel	1.969	– 500	1.469
waarvan apparaat ICT	97	0	97
waarvan overige materiële afschrijvingskosten	1.872	– 500	1.372
- Immaterieel	92	0	92
Overige lasten	0	0	0
waarvan dotaties voorzieningen	0	0	0
waarvan bijzondere lasten	0	37	37
Totaal lasten	**138.931**	**– 9.176**	**129.755**
Saldo van baten en lasten gewone bedrijfsuitoefening	**– 3.571**	**2.454**	**– 1.117**
Agentschapsdeel Vpb-lasten	80	0	80
Saldo van baten en lasten	**– 3.651**	**2.454**	**– 1.197**

Toelichting
Baten
Omzet basis
De daling van de omzet basis wordt veroorzaakt door achterblijvende voortgang bij de werkzaamheden bij het project Faciliteiten Toegepast Onderzoek (€ -0,9 miljoen) en Modernisering Waarneeminfrastructuur (€ -1,5 miljoen) en lagere contributie aan de organisatie EUMETSAT (€ -1,5 miljoen). Daarnaast zijn er extra baten opgenomen als gevolg van de toegekende claim inzake de verlofreservering (€ 0,3 miljoen)

Omzet maatwerk
De daling van de omzet maatwerk wordt voornamelijk veroorzaakt door vertraging van de uitbreiding van het seismische netwerk (€ -1,0 miljoen), onderschrijding op dienstverlening aan de luchtvaart (€ -1,5 miljoen), Seismologisch onderhoud voor de NAM (€ -0,3 miljoen) en Dienstverlening Water, Maritiem en Verkeer voor Rijkswaterstaat (€ -0,3 miljoen).

Omzet subsidie
Geen bijzonderheden.

Rentebaten
Geen bijzonderheden.

Lasten
Personele kosten
De kosten voor het eigen personeel zijn lager vanwege een lagere bezetting (€ -0,5 miljoen), de overige personeelskosten zijn lager door onderschrijdingen op opleidingskosten en reiskosten (€ - 1,0 miljoen).

Materiële kosten
De ICT-kosten zijn € - 2,0 miljoen lager. Dit betreft lagere besteding aan dienstverlening luchtvaart (€ -0,5 miljoen), de migratie van datacommunicatie (€ - 0,5 miljoen) en onderschrijding op uitbesteede ICT-opdrachten (€ -1,0 miljoen).

De bijdrage aan SSO's is € 0,5 miljoen hoger door nagekomen facturen voor huisvestingsonderhoud in 2024-2025 van het Rijksvastgoedbedrijf.

Overige materiele kosten zijn € - 4,1 miljoen lager. Dit komt vooral door vertraging en daardoor lagere kosten voor het Masterplan de Bilt (€ -1,0 miljoen), dienstverlening voor de luchtvaart (€ -0,8 miljoen), uitbreiding van het seismische netwerk (€ -0,6 miljoen) en diverse overige projecten (€ -1,7 miljoen).

Kosten uitbesteed werk en andere externe kosten
Onderschrijding door teruggave op de contributie aan EUMETSAT van overschotten uit 2025 (€ - 1,5 miljoen).

Rentelasten
Geen bijzonderheden.

Afschrijvingskosten
Loopt achter door achterblijvende investeringsuitgaven bij met name Faciliteiten Toegepast Onderzoek, Zichtmeters en het MWI-Meetnet.

Resultaat
Het begrote negatieve resultaat 2026 wordt veroorzaakt door de kosten van het Masterplan de Bilt (€ -1,2 miljoen). Dit wordt gefinancierd uit het Eigen Vermogen.

Tabel 25 Kasstroomoverzicht agentschap KNMI Tweede suppletoire begroting 2026 (bedragen x € 1.000)

	Omschrijving	(1) Vastgestelde begroting (incl. Suppletoire Begrotingen, NvW en amendementen)	(2) Mutaties 2e suppletoire begroting	(3)=(1)+(2) Totaal geraamd
1.	**Rekening courant RHB 1 januari 2026 + depositorekeningen**	**23.688**	0	**23.688**
	Totaal ontvangsten operationele kasstroom (+)	9.345	3.090	12.435
	Totaal uitgaven operationele kasstroom (-/-)	– 3.651	2.454	– 1.197
2.	Totaal operationele kasstroom	**5.694**	**5.544**	**11.238**
	Totaal investeringen (-/-)	– 6.570	2.476	– 4.094
	Totaal boekwaarde desinvesteringen (+)	0	0	0
3.	Totaal investeringkasstroom	**– 6.570**	**2.476**	**– 4.094**
	Eenmalige uitkering aan moederdepartement (-/-)	0	0	0
	Eenmalige storting door het moederdepartement (+)	0	0	0
	Aflossingen op leningen (-/-)	– 1.613	0	– 1.613
	Beroep op leenfaciliteit (+)	4.122	– 1.009	3.113
4.	Totaal financieringskasstroom	**2.509**	**– 1.009**	**1.500**
5.	**Rekening-courant RHB 31 december 2026 (=1+2+3+4)**	**25.321**	**7.011**	**32.332**

Toelichting
Operationele kasstroom
Hieronder vallen de ontvangsten en uitgaven uit de reguliere bedrijfsvoering.

De ontvangsten operationele kasstroom zijn toegenomen met € 3,1 miljoen. Dit betreft lagere lasten EUMETSAT van € 1,5 miljoen en daarnaast heeft het KNMI gelden ontvangen voor de investeringen van FTO van € 1,4 miljoen vanuit het ministerie van EZ. Overige mutaties € 0,2 miljoen.

De uitgaven operationele kasstroom zijn afgenomen met € 2,5 miljoen tot € - 1,2 miljoen. Dit wordt veroorzaakt door een daling van het verwachte verlies.

Investeringskasstroom
Door het achterblijven van de uitvoering van projecten zijn de verwachtte investeringsuitgaven lager dan begroot.

De grootste achterblijvers zijn Zichtmeters (€ -0,5 miljoen), FTO (€ -1,2 miljoen), MWI (€ -0,3 miljoen) en uitbreiding van het seismische netwerk € -0,3 miljoen.

Financieringskasstroom
Hieronder vallen alle geldstromen die te relateren zijn aan de financiering van het KNMI.

Op de bestaande leningen en aflossingen hebben geen aanpassingen plaatsgevonden.

Bij een deel van de investeringen zal geen gebruik worden gemaakt van de leenfaciliteit omdat deze investeringen direct worden gefinancierd door de opdrachtgevers.

Het lagere beroep op de leenfaciliteit is als gevolg van lagere investeringen, zoals benoemd onder investeringskasstroom.